

Bijlage 3. Interventies en subsidiabiliteitsvoorwaarden

1. Algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden voor de gedefinieerde interventies

1.1 Algemeen

1.1.1 Voorwaarden

- Alle acties en uitgaven moeten voldoen aan de geldende Europese en Nationale wetgeving.
- De bevoegde entiteit beslist welke acties en uitgaven aanvaard kunnen worden.
- Als a posteriori blijkt dat niet aan alle wetgeving is voldaan, kan de bevoegde entiteit altijd de steun weigeren of terugvorderen.
- Alleen acties en bijbehorende uitgaven die gekoppeld kunnen worden aan bestaande interventies, interventietypes en doelstellingen, kunnen aanvaard worden.
- Alleen acties en uitgaven die zijn afgestemd op de noden van de producentenorganisatie of op het bedrijf van producenten (grootte, capaciteit) zijn subsidiabel.
- Alle budgetten en werkelijke kosten moeten gestaafd kunnen worden (aan de hand van offertes, facturen, betaalbewijzen, bewijzen van levering, contracten, certificaten ...).
- Dubbele financiering met andere maatregelen is niet toegestaan.
- Als een interventie wordt uitgevoerd op het niveau van (transnationale) unie van producentenorganisaties moet die voor minstens twee onderliggende (transnationale) producentenorganisaties uitgevoerd worden.
- Als een interventie wordt uitgevoerd op het niveau van (transnationale) unie van producentenorganisaties moet gemotiveerd worden wat de meerwaarde is ten opzichte van individuele interventies op het niveau van (transnationale) producentenorganisatie.
- Een actie (of deelactie) waarvoor al direct of indirect financiering uit een EU- of nationale bron is ontvangen of wordt aangevraagd, komt niet in aanmerking voor steun.
- Uitgaven voor niet-GMO-product en voor producten van niet-leden zijn niet subsidiabel. Investerings vormen daar een uitzondering op: een investering is slechts subsidiabel als meer dan 50% van de waarde van de bij de actie betrokken producten afkomstig is van de producten waarvoor de producentenorganisatie is erkend. Om in het percentage van 50% te worden verrekend, moeten de producten afkomstig zijn van leden van de producentenorganisatie of van leden die bij een andere producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties aangesloten zijn.
- Interventies die niet plaatsvinden op de bedrijven en/of bij de producentenorganisatie, unie van producentenorganisaties of daarbij aangesloten producenten of een dochteronderneming of een entiteit binnen een keten van dochterondernemingen of, bij goedkeuring van de lidstaat, door een coöperatie die lid is van een producentenorganisatie, zijn niet subsidiabel.
- Kosten die gemaakt zijn door andere partijen dan de producentenorganisatie of de daarbij aangesloten leden, dan de unie van producentenorganisaties of de daarbij aangesloten producenten, of dan dochterondernemingen zijn niet subsidiabel.
- Alleen acties en uitgaven die bovenwettelijk zijn, zijn toegelaten.
- Kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen zijn niet subsidiabel.

- Algemene werkingskosten zijn uitgesloten. Daaronder wordt verstaan: uitgaven die een producentenorganisatie in elk geval zou maken, dus ook in het geval er geen operationeel programma wordt uitgevoerd. Het zijn kosten die niet specifiek voor de uitvoering van een bepaalde actie noodzakelijk zijn, wel eerder voor de courante werking van een producentenorganisatie. Het gaat onder meer om algemene werkings-, productie- of exploitatiekosten (onder andere kosten voor elektriciteit, brandstoffen, onderhoud (bijvoorbeeld veegmachines, ongediertebestrijding), logistieke activiteiten, servers, serverruimtes en onderhoudskosten).
- Interventies die door de producentenorganisatie buiten de unie zijn uitbesteed of uitgevoerd, zijn niet subsidiabel, met uitzondering van het interventietype afzetbevordering, communicatie en marketing.
- Acties of kosten voor hoeveelheden die door de producentenorganisatie en haar leden buiten de Europese Unie worden geproduceerd, zijn bijgevolg niet subsidiabel.
- Verzekeringskosten zijn niet subsidiabel, met uitzondering van de oogst- en productieverzekeringen.
- Btw is niet subsidiabel, behalve wanneer ze niet-terugvorderbaar is volgens de nationale wetgeving terzake.
- Nationale of regionale belastingen of fiscale heffingen zijn niet subsidiabel.
- Debetrente is niet subsidiabel.
- Aflossing van kredieten die zijn opgenomen voor een interventie, zijn niet subsidiabel.
- Elk operationeel programma moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
  - ten minste 15% van de uitgaven hebben betrekking op interventies in verband met de doelstellingen, vermeld in artikel 46 punten e) en f) van verordening (EU) 2021/2115;
  - ten minste 2% van de uitgaven hebben betrekking op interventies in verband met de doelstelling, vermeld in artikel 46 punt d) van verordening (EU) 2021/2115 ;
  - de uitgaven voor interventies in het kader van de interventietypes, vermeld in artikel 47, tweede lid, f), g) en h) van verordening (EU) 2021/2115, mogen niet meer dan één derde uitmaken van de totale uitgaven;
  - drie of meer acties bevatten die verband houden met de doelstellingen, vermeld in artikel 46 punten e) en f) van verordening (EU) 2021/2115.
- Bij indiening van het operationele programma wordt nagekeken of die voorwaarden zijn nageleefd, zo niet kan het programma niet worden ingediend. Als bij stopzetting van een operationeel programma of beëindiging van de erkenning van de producentenorganisatie de langetermijndoelstellingen en de voorwaarden, vermeld in de Europese en nationale regelgeving, niet kunnen worden gerealiseerd als gevolg van de onderbreking van de maatregel, wordt de financiële bijstand van de Unie teruggevorderd.
- Als voor een operationeel programma
  - ten minste 20% van de uitgaven betrekking hebben op interventies in verband met de doelstellingen, vermeld in artikel 46 punten e) en f) van verordening (EU) 2021/2115,
  - en/of ten minste 5% van de uitgaven betrekking hebben op interventies in verband met de doelstelling, vermeld in artikel 46 punt d) van verordening (EU) 2021/2115,
 wordt de steun verhoogd van 50% tot 80% voor de uitgaven die met de betrokken bovenstaande doelstellingen verband houden. Er wordt jaarlijks bekeken of er aan die voorwaarden is voldaan, als dat zo is, wordt de steun voor dat jaar en voor die uitgaven verhoogd naar 80%.

Na afloop van het zevenjarig operationele programma wordt nagekeken of daaraan voldaan is, zo niet wordt de verhoogde steun die ontvangen werd, teruggevorderd.

- Interventies met betrekking tot afzetbevordering, communicatie en marketing zijn bedoeld om:
    - meer bekendheid te geven aan de onderscheidende kwaliteiten van landbouwproducten uit de Unie en aan de hoge normen die voor de productiemethoden ervan in de Unie gelden;
    - het concurrentievermogen en de consumptie van landbouwproducten en bepaalde verwerkte producten uit de Unie te vergroten en die producten zowel binnen als buiten de Unie meer bekendheid te geven;
    - de bekendheid met de kwaliteitsregelingen van de Unie te vergroten, zowel binnen als buiten de Unie;
    - het marktaandeel van landbouwproducten uit de Unie en bepaalde verwerkte producten uit de Unie te vergroten, met bijzondere aandacht voor de markten in derde landen die het grootste groeipotentieel bieden;
    - in voorkomend geval bij te dragen tot het herstel van de normale marktvoorwaarden op de markt van de Unie in het geval van ernstige marktverstoringen, een verlies van vertrouwen bij de consument of andere specifieke problemen;
    - meer bekendheid te geven aan duurzame productie;
    - de bekendheid van de consumenten met merknamen en handelsmerken van producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, transnationale producentenorganisaties of transnationale unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit te vergroten.
  - Interventies met betrekking tot coaching zijn bedoeld om:
    - beste praktijken uit te wisselen met betrekking tot interventies op het gebied van crisispreventie en crisisbeheersing die de begunstigde helpen om ervaring met de uitvoering van interventies op het gebied van crisispreventie en crisisbeheer te benutten, of
    - te bevorderen dat nieuwe producentenorganisaties worden opgericht, producentenorganisaties fuseren of individuele producenten zich bij een bestaande producentenorganisatie kunnen aansluiten, en producentengroeperingen advies te verlenen over hun weg naar erkenning als producentenorganisatie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1308/2013, of
    - netwerkkansen voor aanbieders en ontvangers van coaching te scheppen om met name de afzetkanalen te versterken als middel voor crisispreventie en crisisbeheer.
- Coachinginterventies mogen niet worden uitbesteed.
- Steunbetalingen worden voorzien op basis van de door de begunstigde gemaakte werkelijke kosten. Steunbetalingen in de vorm van forfaitaire standaardtarieven, schalen van eenheidskosten of vaste bedragen zijn eveneens mogelijk, als de bevoegde entiteit daarin voorziet. Ze kunnen periodiek herzien worden op basis van indexering of op basis van een economische verandering.
  - De bevoegde entiteit beslist voor welke teelt(en) de actie kan worden ingediend.
  - Per producentgerichte actie moet er een overzicht van deelnemende producenten aangeleverd worden.
  - Voor kwaliteitsverbeteringsmaatregelen zijn de specifieke kosten subsidiabel. Met specifieke kosten worden de aanvullende kosten (meerkosten) bedoeld, die worden berekend als het verschil tussen de traditionele productiekosten en de werkelijk

gemaakte kosten, en inkomsten die worden gedeerd als gevolg van een actie, exclusief aanvullende inkomsten en kostenbesparingen. Voor specifieke kosten kunnen forfaitaire standaardtarieven of schalen van eenheidskosten worden vastgesteld. Die worden periodiek herzien op basis van een indexering of een economische verandering. De specifieke kosten worden bepaald door de bevoegde entiteit in samenspraak met de erkende praktijkcentra en eventueel andere onderzoeksinstellingen.

- Kosten voor analyses zijn alleen subsidiabel als ze door een erkend labo worden uitgevoerd.

1.1.2 Bij elke actie moet het volgende minimaal worden voorgelegd:

- een omschrijving;
- het verband met het doel van de interventie;
- het voordeel voor de producent-leden;
- een onderbouwing en een verantwoording van het budget (eenheidsprijzen en aantallen).

1.2 Personeelskosten

1.2.1 Voorwaarden

- Personeelskosten die worden gemaakt door de producentenorganisatie, door de unie van producentenorganisaties of door hun dochterondernemingen zijn subsidiabel als deze verband houden met de voorbereiding, uitvoering of follow-up van de goedgekeurde interventies.
- De personeelskosten omvatten onder meer de kosten van het personeel dat de producentenorganisatie, de unie van producentenorganisaties of hun dochterondernemingen aanwerft, alsmede de kosten voor het deel van de werkuren dat het vaste personeel van de producentenorganisatie, de unie van producentenorganisaties of hun dochterondernemingen aan de interventie besteedt.
- Loonkosten omvatten het brutoloon, verhoogd met de wettelijke sociale lasten, als deze zo ingebracht zijn in de boekhouding en andere bezoldigingen.
- Ontslagvergoedingen zijn niet subsidiabel.
- De km-vergoeding voor subsidiabel personeel behoren ook tot de personeelskosten.
  - De personeelsleden kunnen de werkelijke reiskosten die ze maken in het kader van een actie indienen. Hiervoor geldt de (Vlaamse wettelijke) forfaitaire km-vergoeding, weliswaar voor maximaal 24.000 km per jaar. Als er meer kilometers worden afgelegd, mag daarvoor slechts de helft van de forfaitaire vergoeding in rekening gebracht worden.
  - De afgelegde kilometers in het kader van een interventie moeten omstandig worden bewezen. De personeelsleden die in aanmerking komen voor dit soort kosten moeten een logboek bijhouden van de gereden ritten en de werkelijk afgelegde kilometers per rit.
  - Woon-werkverkeer en andere verplaatsingen zijn niet subsidiabel.
- De verbruiksgoederen die voor subsidiabel personeel worden aangekocht voor het uitvoeren van de taken behoren ook tot de personeelskosten.
- De loonkosten en de verbruiksgoederen van subsidiabel personeel kunnen slechts voor maximaal 90% in het operationeel programma worden ingediend.
- Aan alle ingediende personeelskosten moeten de namen van de betrokken personeelsleden worden opgegeven met vermelding van de interventies waarvoor ze

werkzaam zijn. Hun taken moeten rechtstreeks in verband staan met een interventie en noodzakelijk zijn om de doelstelling van de interventie te behalen.

- Als een personeelslid een deel van zijn werkzaamheden besteedt aan niet-GMO-product, aan product afkomstig van niet-leden en de handel, of aan andere niet-GMO-relateerde activiteiten moet het ingediende loon in het operationeel programma verhoudingsgewijs worden verminderd.
- Enkel vakbekwaam personeel is subsidiabel. Dit wordt in de eerste plaats aangetoond via diploma's, opleiding, maar ook relevante ervaring, dienstjaren binnen het bedrijf e.d. kunnen worden aanvaard als bewijs voor vakbekwaamheid.
- De taakomschrijving en tijdsbesteding betreffende de interventies in het operationeel programma moeten voor elk betrokken personeelslid schriftelijk vastgelegd worden tussen de programmaleider van de producentenorganisatie en de werknemer via een schriftelijke bijlage bij de arbeidsovereenkomst. Hierin worden de uit te voeren taken in het kader van één of meerdere interventies binnen het operationeel programma duidelijk omschreven, met concrete verwijzing naar de desbetreffende actie(s) en de voorziene tijdsbesteding. De bijlage bij de arbeidsovereenkomst moet worden ondertekend door de programmaleider en de werknemer. De producentenorganisatie/unie van producentenorganisaties moet deze ter beschikking houden.
- Voor personeelsleden die slechts gedeeltelijk GMO-taken uitvoeren, moet er een tijdsregistratie gebeuren (bv. via een elektronische agenda) die de producentenorganisatie/unie van producentenorganisaties bij een eventuele controle moet kunnen voorleggen.

1.2.2 Het volgende dient minimaal voorgelegd worden

- Een geactualiseerd organogram van de volledige organisatie bij elke wijziging ervan met vermelding van alle organisatiedelen (ook niet-GMO) en minimum tot op dienstniveau;
- Een personeelstabel van alle personeelsleden ingebracht in het operationeel programma. Elke wijziging van het personeel moet aangebracht worden in de daarvoor voorziene beheertool);
- voor elk nieuw personeelslid:
  - een CV met minimaal naam, geboortedatum, diploma's, bijkomende opleidingen en werkervaring;
  - de functieomschrijving (ook wanneer een personeelslid van functie wijzigt);
  - de geraamde loonkosten.
- voor een personeelslid dat van functie wijzigt:
  - een bijkomend bewijs van vakbekwaamheid (zoals bv. bewijs van een bijkomende opleiding).
- Uit de verslaggeving moet na afloop van het operationeel programma duidelijk blijken welke prestaties in het kader van deze acties zijn geleverd door de aangegeven personeelsleden.

1.3 Uitbesteding

1.3.1 Voorwaarden

- De uitgaven voor uitbesteding worden als subsidiabele uitgaven beschouwd voor zover ze dezelfde uitgavencategorieën omvatten, controleerbaar zijn door de bevoegde

diensten en in overeenstemming zijn met de algemene bepalingen inzake subsidiabele uitgaven en interventies.

- Voor personeel dat via uitbesteding werkt voor specifieke acties van het programma, kunnen de loonkosten worden ingebracht als uitgaven voor uitbesteding. De inbreng van de loonkosten moet worden beperkt tot de werkelijke tijdsbesteding met een maximum van 90%.
- Acties die de producentenorganisatie buiten de Europese Unie heeft uitbesteed, zijn niet subsidiabel.
- Uitgaven voor acties die niet subsidiabel zijn voor de producentenorganisatie, kunnen ook niet via uitbesteding in aanmerking komen voor steun.
- In de motivering om een activiteit uit te besteden, moet voldoende aandacht geschonken worden aan:
  - de strategische doelstellingen op basis waarvan de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties beslist om uit te besteden (een urgent tactisch tekort is onvoldoende);
  - de selectieprocedure die gevolgd is om de leverancier te selecteren;
  - meetbare doelstellingen die met de leverancier afgesproken worden;
  - de mate waarin de betaling afhankelijk kan worden gemaakt van de bereikte resultaten;
  - de exit-strategie die voorzien wordt;
  - de wijze waarop de regie door de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties in de praktijk zal worden uitgeoefend;
  - het feit dat de uitbesteding onder normale marktvoorwaarden moet gebeuren (aan te tonen met offertes of andere elementen).
- De producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties is en blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteit, voor de algemene beheerscontrole en het toezicht op de commerciële regeling die getroffen is voor de uitvoering van de activiteit.
- De producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties moet actief kunnen ingrijpen en in staat zijn om foutief handelen van derden te voorkomen. Op geregelde tijdstippen moet overleg plaatsvinden, dat schriftelijk gedocumenteerd wordt.
- Over elke uitbesteding moet beslist worden door de raad van bestuur en ze moet ook jaarlijks door de raad van bestuur geëvalueerd worden.
- De producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties moet, in geval van uitbesteding, een commerciële regeling treffen op basis van een geschreven contract met een andere juridische entiteit. Het schriftelijke uitbestedingscontract moet minstens in de volgende elementen voorzien:
  - de concrete omschrijving van de actie en de beoogde resultaten;
  - de identificatie van de contractant;
  - de duurtijd van de overeenkomst;
  - de verantwoordelijkheden bij controle;

- de kostprijs;
- de organisatie en timing van het overleg;
- de mogelijkheid voor de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties om bindende instructies te geven;
- bepalingen die de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties de mogelijkheid geven om het contract te beëindigen als de dienstverlener niet voldoet aan de bepalingen en voorwaarden in het contract (verbrekingsclausule);
- bepalingen en voorwaarden, met inbegrip van rapporterings- en evaluatievoorwaarden van de contractant, en deadlines die het voor de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties mogelijk maken om de uitbestede activiteiten te evalueren en te controleren;
- de bepaling dat de bevoegde dienst ook controle ter plaatse kan en mag uitvoeren bij de contractant;
- de wijze van toezicht door de producentenorganisatie/unie van producentenorganisaties.

Het uitbestedingscontract moet minstens vijf jaar bewaard worden voor ex-postcontroles en voor inzage door alle leden die daarom verzoeken.

- De contractant wordt aan dezelfde voorwaarden en controles onderworpen als de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties. De producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties blijft verantwoordelijk voor de controle op de uitgaven voor de uitbesteding. Bovendien vallen deze uitgaven, op dezelfde wijze als die van het operationele programma, onder de controle van alle bevoegde diensten.

Als de contractant een lid is van de producentenorganisatie, moet voldaan worden aan de volgende bijkomende voorwaarden:

- de uitbesteding moet democratisch aangenomen zijn;
  - de uitbesteding moet bijdragen tot de doelstellingen van het programma;
  - de uitbesteding moet een collectief karakter hebben: niet alleen de contractant is begunstigde en de middelen worden niet alleen aangewend voor eigen gebruik;
  - de actie staat niet in relatie tot de eigen bijdrage van de producent in het actiefonds.
- Een producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties mag haar werkzaamheden (met uitzondering van productie) uitbesteden, als de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties verantwoordelijk blijft voor de uitvoering van de uitbestede activiteit en de algehele zeggenschap over en het toezicht op de commerciële regeling inzake de verrichting van de activiteit behoudt.

De activiteiten die uitbesteed worden, hebben betrekking op de doelstellingen, vermeld in VO 1308/2013 artikel 152, eerste lid, c), en die hieronder zijn weergegeven, en omvatten onder meer de verzameling, de opslag, de verpakking en de afzet van de producten van de bij een producentenorganisatie aangesloten leden:

- productieplanning;
- concentratie van het aanbod en de afzet;
- de productiekosten optimaliseren en de producentenprijzen stabiliseren;
- onderzoek;

- het gebruik van milieuvriendelijke teeltmethoden, productietechnieken en goede praktijken;
  - productkwaliteit;
  - bijproducten, reststromen en afval, beheren en valoriseren;
  - bijdragen tot duurzaam gebruik van de natuurlijke hulpbronnen en tot matiging van de klimaatverandering;
  - initiatieven ontwikkelen op het gebied van afzetbevordering;
  - beheren van onderlinge fondsen;
  - de nodige technische ondersteuning verlenen voor het gebruik van de regelingen voor termijnmarkten en landbouwverzekeringstelsels.
- De producentenorganisatie die verwerking en/of voorbereiding van producten uitbesteed, moet:
    - eigenaar zijn van het te verwerken product voor elk stadium van de voorbereiding of de verwerking;
    - zeggenschap hebben over de volledige organisatie van de verwerking en verpakking van de producten van haar leden;
    - volledig verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de uitbestede activiteit en voor de algemene beheerscontrole (inclusief bijvoorbeeld voedselveiligheid);
    - zelf kunnen beslissen over het tijdstip waarop de producten marktklaar worden gemaakt, de verkoop aan potentiële andere afnemers en de verpakking in klant-specifieke of eigen verpakking;
    - het nodige personeel hebben om toezicht te kunnen houden op de verwerking van en het bijhouden van een correcte boekhouding/voorraadboekhouding;
    - in een schriftelijk contract tussen producentenorganisatie en verwerker bepalen hoe de verwerking wordt uitbesteed;
    - met schriftelijke bewijsstukken alles kunnen aantonen (met betrekking tot het beheer, de controle en het toezicht op de uitbestede opdrachten);
    - de meerwaarde voor de leden-producenten duidelijk aantonen.

1.3.2 Het volgende moet minimaal voorgelegd worden:

- de omschrijving en het doel van de uitbesteding en de link met toegelaten GMO-doelstellingen;
- de uitvoerder en de relatie van de uitvoerder tot de producentenorganisatie met betrekking tot het beheer, de controle en het toezicht van de uitbestede opdrachten;
- de uitbestedingsovereenkomst;
- een verslaggeving met vermelding van de concrete resultaten, om aan te tonen in hoeverre de doelstellingen, overeenkomstig de uitbestedingsovereenkomst, zijn behaald. Als de doelstellingen niet zijn bereikt, moet dat worden aangegeven met daarbij de acties die zijn gepland om het resultaat te verbeteren.

1.4 Administratieve kosten

Zijn uitgesloten.

1.5 Overhead

1.5.1 Voorwaarden

Er wordt een forfaitair standaardtarief voor personeels- en administratieve kosten voor het beheer van het actiefonds of met de voorbereiding, uitvoering of follow-up van het operationele programma voorzien. Het forfaitair tarief bedraagt de som van:

- 2% van het deel van het goedgekeurde actiefonds tot en met 13.500.000 euro en
- 0,01% van het deel van het goedgekeurde actiefonds boven 13.500.000 euro.

1.6 Investerings

1.6.1 Voorwaarden

- Investerings in materiële activa die bijdragen aan de verwezenlijking van een of meer van de doelstellingen, komen in aanmerking voor steun. Ze moeten wel gebruikt worden overeenkomstig de bestemming ervan zoals beschreven in het goedgekeurde operationele programma. Daaronder vallen ook het aankopen of het bouwen van gebouwen die duurzaam voor bedrijfsuitoefening worden ingezet.
- Uitgesloten is de aankoop van tweedehandsmateriaal.
- Uitgesloten is de aankoop van onroerende goederen die in de tien voorafgaande jaren met EU- of nationale steun zijn aangekocht.
- Uitgesloten zijn vervoermiddelen voor de afzet of distributie van goederen door de producentenorganisatie, met uitzondering van extra truckvoorziening voor koeltransport of CA-vervoer (alleen de koelruimte met bijbehorende koelinstallatie) en investeringen in middelen voor intern vervoer.
- De investeringen moeten gedurende de looptijd van het operationele programma worden gebruikt voor de uitvoering van interventies en acties die in het operationele programma worden beschreven en zijn goedgekeurd, rekening houdend met afschrijvingstermijnen en minimale duur van het eigenaarschap. De investeringen moeten ten dienste staan van de leden van de producentenorganisatie.
- Investerings die via een operationeel programma worden gefinancierd, moeten zowel in eigendom als in bezit van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties blijven tot het einde van de fiscale afschrijvingsperiode met een minimum van drie jaar en een maximum van tien jaar.
- Investerings in onbebouwde grond moeten zowel in eigendom als bezit van de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties blijven zolang als de betrokken investeringen die zijn opgenomen in het operationele programma, moeten worden aangehouden.
- Als een investering gedurende die opgelegde periode toch wordt vervreemd of voor andere doeleinden wordt aangewend, wordt een bedrag van de investering teruggevorderd in verhouding tot de duur van de niet-naleving. Als het een investering betreft op een bedrijf van een producent en die producent de producentenorganisatie verlaat, moet de producentenorganisatie die investering of de restwaarde ervan terugvorderen en de restwaarde toevoegen aan het actiefonds.
- Bij vervanging van investeringen wordt de restwaarde van de vervangen investering toegevoegd aan het actiefonds of in mindering gebracht op de vervangingskosten. Loutere vervanging van investeringen door identieke investeringen is niet toegestaan.
- Steun voor investeringen kan worden gefinancierd in één bedrag of in tranches die in het operationele programma zijn goedgekeurd. Aanpassingen aan de tranches zijn alleen mogelijk na motivatie en expliciete goedkeuring.

- Als de fiscale afschrijvingsperiode van een investering langer is dan de looptijd van het operationele programma, mag ze ook voor het volgende operationele programma in aanmerking worden genomen.
- De prijs van een investering moet marktconform zijn. Daarom moeten, als het een investering van meer dan 25.000 euro betreft, meerdere offertes zijn gevraagd. De producentenorganisatie moet aantonen dat ze minimaal drie offertes heeft gevraagd. Als er minder dan drie offertes zijn, moet dat gemotiveerd worden. De keuze van offerte moet duidelijk worden gemotiveerd. Als bepaalde opties in de offertes niet gekozen worden, moet ook dat verduidelijkt worden.
- Voor een investering van minder dan 25.000 euro moet de geraamde kostprijs via een offerte, studie of factuur van eerdere gelijkaardige investeringen worden onderbouwd.
- De aankoop van vervoermiddelen is toegelaten als ze uitsluitend worden gebruikt voor intern vervoer. Onder intern vervoer wordt verstaan: vervoer van producten van leden op de terreinen of binnen de gebouwen van de producentenorganisatie zelf of van haar dochterondernemingen. Het interne vervoer stopt nadat het product verkocht is en de producentenorganisatie niet langer eigenaar is van het product. Om het niet-subsidiabele gedeelte uit te sluiten, is alle rollend materieel, zoals heftrucks en transpaletten en toebehoren, zoals heftruckprinters, slechts voor maximaal 80% subsidiabel.
- De aankoop van onbebouwde grond is toegestaan als die nodig is voor een in het operationele programma opgenomen investering, als de grond minder kost dan 10% van de totale subsidiabele uitgaven (exclusief de grond zelf) voor de betrokken verrichting. In uitzonderlijke, gemotiveerde gevallen kan een hoger percentage worden vastgesteld voor verrichtingen voor het milieubehoud.

1.6.2 Het volgende moet minimaal voorgelegd worden:

- de technische omschrijving van de investering (geheel en delen);
- de locatie van de investering;
- de relevantie ten opzichte van eerdere investeringen of beschikbare roerende of onroerende goederen (afstemming op de noden van het bedrijf qua capaciteit en grootte);
- de fiscale afschrijvingsperiode en het fiscale afschrijvingspercentage of jaar;
- de tranches opgenomen in het operationele programma;
- een gedetailleerde kostenraming of budgettering:
  - het totale investeringsbedrag en de opbouw ervan per onderdeel of eenheidsprijs, het aantal;
  - een oplijsting van de aangeleverde bewijsstukken met verwijzing naar de bijlages (offertes ...)
- Voor bouwprojecten of infrastructuurwerken zullen bijkomende gegevens moeten worden bezorgd (opsplitsing in deelfasen, aanduiding op plan en planning en timing ervan, studies ...).
- Het gebruikspercentage van een investering.
Het kan worden vastgesteld op basis van de tijd dat de investering effectief wordt gebruikt of de hoeveelheden waarvoor de investering wordt gebruikt. Er moet ook kunnen aangetoond worden dat de leden steeds voorrang hebben op niet-leden en een aantoonbaar voordeel (o.a. financieel) hebben ten opzichte van niet-leden die van de investering gebruik maken.

1.6.3 Investerings op individuele bedrijven van producenten

- Investerings of acties voor afzonderlijke individuele landbouwbedrijven zijn toegelaten op voorwaarde dat die de doelstellingen van het operationele programma mee helpen verwezenlijken.
- Alle investeringen voor individuele landbouwbedrijven worden opgesteld door de bevoegde entiteit en zijn beschikbaar door de producentenorganisaties. Om investeringen aan die lijst toe te voegen, kan de producentenorganisatie een aanvraag indienen bij de bevoegde dienst. Die aanvraag moet een gedetailleerde verantwoording omvatten en voldoende onderbouwd zijn (ook budgettair). De bevoegde dienst zal de aanvraag onderzoeken en de investering al dan niet opnemen in de bijlage.
- Er bestaan twee types investeringen voor individuele bedrijven:
  - type 1: investeringen die in meerdere aantallen kunnen worden aangekocht door de producentenorganisatie voor meerdere individuele bedrijven, maar waar slechts één investering per bedrijf wordt gedaan;
  - type 2: investeringen die op één landbouwbedrijf worden geplaatst, maar die door meerdere telers worden gebruikt.

1.6.3.1 Voorwaarden (investerings van type 1 en 2)

- Het is aan de bevoegde entiteit om te bepalen onder welk type de investering valt.
- De volledige investering is eigendom van de producentenorganisatie (aankoop op naam van de producentenorganisatie).
- De investering voldoet aan de GMO-doelstellingen en alle algemene bepalingen en/of beperkingen met betrekking tot investeringen moeten worden nageleefd.
- Over de investering moet democratisch besloten zijn door de betrokken producentenorganisatie. Dat wordt gecommuniceerd naar de leden en de actie moet openstaan voor alle telers op basis van transparante criteria (aan te tonen door de betrokken producentenorganisatie).
- De producentenorganisatie moet de naleving van de 50%-regel voor het gebruik van de investering kunnen staven.
- De investering moet afgestemd zijn op de noden van het bedrijf of bedrijven (grootte, capaciteit ...), en dat moet aangetoond worden door de producentenorganisatie.
- De producentenorganisatie moet de opgevraagde offertes kunnen voorleggen (cfr. algemene bepalingen voor investeringen).
- Op het investeringsgoed moet, als dat technisch mogelijk is, een duidelijke verwijzing naar de producentenorganisatie aangebracht zijn. Als andere verwijzingen worden aangebracht, mogen die niet groter en/of zichtbaarder zijn dan de verwijzing naar de producentenorganisatie. Bovendien moeten ze gemotiveerd worden.
- Als het totale investeringsbedrag groter is dan 5.000 euro, moet een overeenkomst gemaakt worden tussen de producentenorganisatie en de producent die de investering gebruikt (type 1) of de producent waar de investering geplaatst wordt (type 2). Bij investeringen met een lager investeringsbedrag is de overeenkomst optioneel.

1.6.3.2 Verplichte zaken op te nemen in deze overeenkomst

In de overeenkomst moeten de volgende zaken worden opgenomen:

- de partijen die de overeenkomst afsluiten, namelijk de producentenorganisatie en de producent, inclusief het landbouwnummer;
- het jaar van het operationele programma en de interventie waarbinnen de investering gekaderd wordt;
- de gedeeltelijke financiering met Europese steun;
- een beschrijving van de investering en het bedrag van de investering;
- het doel van de investering en de specifieke voorwaarden waaraan ze moet voldoen;
- de duur van de overeenkomst, gekoppeld aan de gebruiksperiode die gelijk is aan de fiscale afschrijvingsperiode met een minimum van drie jaar en een maximum van tien jaar;
- behalve bij uitzonderingen, het eigenaarschap van de investering (eigendom van de producentenorganisatie zolang de overeenkomst loopt);
- de bepalingen over wat er met de investering gebeurt als het betrokken lid de producentenorganisatie zou verlaten en/of bij het stopzetten van de productie (= regels voor het terugnemen van de investering of de betaling van de restwaarde ervan). Als in een verbrekingsvergoeding wordt voorzien, moet aangegeven worden hoe die wordt berekend;
- de verplichting een registratie bij te houden van het gebruik van de investering (in geval van een investering type 2);
- de controlemogelijkheid ter plaatse door de bevoegde entiteit;
- de vermelding van de naam van de producentenorganisatie op de investering als dat technisch mogelijk is;
- de verklaring dat de producent geen andere financiering uit EU- of nationale bron ontvangt of aanvraagt voor de betrokken investering.

1.6.3.3 Optionele zaken op te nemen in de overeenkomst

De volgende zaken mogen opgenomen worden in de overeenkomst:

- de vermelding dat de producent de investering gebruikt volgens het principe van de goede huisvader;
- de vermelding dat de producent moet voldoen aan alle wettelijke verplichtingen voor de investering.

1.6.3.4 Extra voorwaarden voor investeringen van type 1

- Het totale investeringsbedrag (aankoopbedrag) is beperkt tot maximum 280.000 euro per aangesloten producent per zevenjarig operationeel programma.
- Het ingebracht afschrijvingsbedrag van de investering(en) kan maximaal 40.000 euro per aangesloten producent per jaar bedragen, voor een maximale termijn van zeven jaar. De looptijd van het operationele programma kan daarbij overschreden worden, maar alleen als de fiscale afschrijvingsperiode langer is dan de looptijd van het operationele programma.

1.6.4 Investeringen in eerste verwerking

1.6.4.1 Voorwaarden

- Investerings voor de eerste verwerking van verse producten zijn subsidiabel. De normale werkingskosten van het verkoopsklaar maken en van de eerste verwerking komen daarentegen niet in aanmerking voor subsidiëring.
- De term eerste verwerking slaat op het schoonmaken, snijden, schillen, bijsnijden, wassen en drogen van producten zonder er verwerkte producten van te maken. De term eerste verwerking slaat op de behandeling van groente- of fruitproducten die in deel IX van bijlage I van de verordening 1308/2013 vermeld worden zonder dat de gemeenschappelijke nomenclatuur (GN-code) van die producten wijzigt.
- De investeringen moeten rechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het operationele programma. Dat moet omstandig worden gemotiveerd in de aanvraag en achteraf worden aangetoond in het jaarverslag.
- De investeringen moeten voldoen aan de algemene voorwaarden voor investeringen.

1.6.5 Leasing

1.6.5.1 Voorwaarden

- Leasing is toegestaan voor zover de grenzen van de netto marktwaarde van de investering niet worden overschreden.
- De producentenorganisatie moet altijd aantonen dat leasing economisch verantwoord, gunstig en/of noodzakelijk is. Met name bij de verwerving van onroerende goederen zal de producentenorganisatie de noodzaak tot leasing vooraf omstandig moeten verantwoorden en het akkoord van de bevoegde dienst is vereist.
- De uitgave opgenomen in het operationele programma mag niet hoger zijn dan het gedeelte van het nettoleasingbedrag, vermeld op de leasingfactuur, dat in dat uitvoeringsjaar werd afgelost.
- De leasing betreft een on-balance leasing.
- De kosten voor de leasing van auto's voor personeelsleden die werkzaam zijn in een interventie zijn uitgesloten.
- De uitgaven die verband houden met de leasingovereenkomst (belastingen, rente, verzekeringskosten enzovoort) en de desbetreffende exploitatiekosten zijn uitgesloten.
- De leasing waarbij de leasingnemer niet de producentenorganisatie is, is uitgesloten.
- De leasing van tweedehandsuitrusting is uitgesloten.

1.6.5.2 Voor te leggen zaken

De volgende zaken moeten minimaal voorgelegd worden:

- argumentatie dat leasing meer verantwoord is dan aankoop;
- de aflossingstabel;
- het nettobedrag van de leasing;
- Het leasingcontract.

1.7 Huur

1.7.1 Voorwaarden

Huur is toegestaan als alternatief voor aankoop als de producentenorganisatie aantoont dat dat economisch verantwoord is.

1.7.2 Voor te leggen zaken

De volgende zaken moeten minimaal voorgelegd worden:

- argumentatie dat huren meer verantwoord is dan aankoop;
- het huurcontract.

1.8 Participaties

1.8.1 Voorwaarden

- Alleen investeringen in aandelen en kapitaal van bedrijven die rechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het operationele programma kunnen in aanmerking komen.
- Het bedrijf waarin wordt geparticipeerd moet dezelfde doelstellingen nastreven als voorzien in de interventies of de producentenorganisatie bijstaan om die doelstellingen te bereiken. Een participatie mag:
  - geenszins een louter speculatieve investering zijn;
  - slechts een beperkt deel van het goedgekeurde operationele jaarprogramma omvatten (cumulatief 10% voor alle participaties samen).
- Alleen de volgende participaties in aandelen komen in aanmerking:
  - participaties in aandelen van bestaande bedrijven waarvan:
    - de waarde kan worden bepaald en de aandelen onder normale marktvoorwaarden verworven kunnen worden (aan te tonen via een verslag van een externe, erkende bedrijfsrevisor). Het waarderingsadvies van de erkende bedrijfsrevisor moet gebaseerd zijn op door een bedrijfsrevisor of commissaris gecertificeerde jaarrekening en financiële gegevens. De boekhoudkundige juridische, financiële en fiscale aspecten van de vennootschap moeten worden beoordeeld;
    - het eigen vermogen niet structureel negatief is. Als dat niet structureel is, kan een participatie alleen aanvaard worden op voorwaarde van een grondige en onderbouwde motivatie;
  - participaties in aandelen van opstartende bedrijven waarvan:
    - het financiële plan (investeringsplan, afschrijvingstabel, verwachte omzet, verwachte opbrengst van de participatie enzovoort) kan worden voorgelegd;
    - de aandelen onder normale marktvoorwaarden verworven worden.
- De raad van bestuur moet op democratische wijze beslissen over participaties. De leden moeten daarover geïnformeerd worden.
- Er moet een businessplan worden voorgelegd door de producentenorganisatie dat aantoont dat:
  - De investering in aandelen of kapitaal een duurzame en kwantificeerbare bijdrage levert aan de werking van de producentenorganisatie en de uitvoering van het operationele programma (verklaring waarom er geparticipeerd wordt, hoe het in zijn werk zal gaan en waarom het succesvol zal zijn). Dat moet ook jaarlijks aangetoond worden in de verslaggeving;

- de producenten en de producentenorganisatie voordeel ondervinden van die participatie.
- Er moet een businessplan worden voorgelegd door het bedrijf waarin wordt geparticipeerd dat aantoont dat de ingebrachte middelen, op basis van een financieel plan (afschrijvingen, investeringen, omzet, verwachte opbrengst van de participatie, enzovoort) van dat bedrijf, correct aangewend worden, en dus gelinkt zijn aan de doelstellingen.
- Alleen de werkelijk te betalen waarde van de participatie komt in aanmerking. Als die bij aanvang niet de totale waarde van de aandelen omvat, moet er een planningsoverzicht opgemaakt worden van het verdere verloop tot volstorting. De steun wordt toegekend volgens de vooropgestelde planning (maximumduur vijf jaar).
- De activiteiten van het bedrijf en de bijdrage aan het operationele programma moeten in de verslaggeving uitvoerig aan bod komen. De producentenorganisatie moet onder democratische omstandigheden mee kunnen beslissen over het beleid binnen het bedrijf waarin wordt geïnvesteerd (aan te tonen aan de hand van verslagen van de raad van bestuur).
- Minstens gedurende vijf jaar moet de jaarrekening (= de balans, resultatenrekening en toelichting) en het jaarverslag van het bedrijf waarin geparticipeerd wordt, bij de producentenorganisatie ter inzage liggen.
- De producentenorganisatie en/of unie van producentenorganisaties moet elke verandering die ervoor zorgt dat de aandelenstructuur gevoelig verandert of die ervoor zorgt dat de vooropgestelde activiteiten niet (kunnen) worden uitgevoerd door de vennootschap waarvan aandelen worden verworven (bijvoorbeeld vervreemding van goederen, het stopzetten van de activiteiten of dienstverlening, bijkomende participaties door derden, faillissement ...), onmiddellijk melden aan de bevoegde dienst.
- Een mogelijke stopzetting en/of terugvordering van steun zal vervolgens worden onderzocht door de bevoegde entiteit, die daar in voorkomend geval toe zal overgaan. De participatie wordt minstens gedurende vijf jaar aangehouden voordat de steun definitief verworven wordt.

1.8.2 Voor te leggen zaken

De volgende zaken moeten minimaal voorgelegd worden:

- een omschrijving van het bedrijf waarin de producentenorganisatie participeert;
- een omschrijving van de manier waarop de participaties de doelstellingen van het operationele programma mee helpen verwezenlijken;
- de link met de doelstellingen en het voordeel voor de leden;
- het verslag van een bedrijfsrevisor met een waarderingsadvies voor een bestaand bedrijf;
- het financieel plan en de marktconformiteit van de participaties van een opstartend bedrijf;
- het verslag van de raad van bestuur en de communicatie naar de leden;

- het businessplan van de producentenorganisatie die het duurzame en kwantificeerbare voordeel en de bijdrage aan de werking aantoont;
- het businessplan van het bedrijf waarin wordt geparticipeerd om aan te tonen dat ingebrachte middelen correct worden aangewend;
- De activiteiten van het bedrijf en de bijdrage aan het operationele programma moeten in de verslaggeving uitvoerig aan bod komen. De producentenorganisatie moet onder democratische omstandigheden mee kunnen beslissen over het beleid binnen het bedrijf waarin wordt geïnvesteerd (aan te tonen a.d.h.v. verslagen van de raad van bestuur);
- Minstens gedurende 5 jaar moet de jaarrekening (= de balans, resultatenrekening en toelichting) en het jaarverslag van het bedrijf waarin geparticipeerd wordt, bij de producentenorganisatie ter inzage liggen.

1.9 Reiskosten

1.9.1 Voorwaarden

- Van elke reis of deelname aan een beurs moet een duidelijk verslag worden opgemaakt waarin het volgende wordt vermeld:
  - het doel van de reis;
  - de bestemming en het aantal deelnemers (nominatief) waarvoor de kosten worden ingebracht;
  - een verslag van de activiteiten ter plaatse;
  - de (verwachte) resultaten;
  - de kostprijs, opgesplitst in reiskosten, kosten van overnachting, inschrijving (in geval van studiedagen, beurzen), verbruik ter plaatse, bijkomende kosten.
- De kosten in dit kader moeten realistisch zijn en zullen beoordeeld worden aan de hand van interne richtlijnen. Voor de vergoeding van de te bewijzen reiskosten gelden de volgende bepalingen en maxima:
  - een vliegticket 'economy class';
  - een vervoersbewijs tweede klasse;
  - een vervoersbewijs van het gemeenschappelijk vervoer (kosten voor vervoer per taxi komen alleen in aanmerking als dat absoluut nodig is voor de uitvoering van de acties);
  - de (Vlaamse wettelijke) forfaitaire kilometervergoeding als het eigen voertuig gebruikt wordt.
- Alleen kosten voor personeelsleden of leden-producenten waarvan een duidelijke link tussen de reiskosten, de interventie en de doelstellingen kan worden aangetoond, zijn subsidiabel.
- De kostprijs van bijkomende toeristische evenementen die tijdens een reis plaatsvinden, komt niet in aanmerking. Uit de verslaggeving moet blijken dat die kosten niet zijn ingebracht.

1.9.2 Voor te leggen zaken

De volgende zaken moeten minimaal voorgelegd worden:

- de inschatting van het aantal deelnemers en hun functie;

- een duidelijk verslag waarin het volgende wordt vermeld:
  - het doel van de reis;
  - de bestemming en het aantal deelnemers (nominatief) waarvoor de kosten worden ingebracht;
  - een verslag van de activiteiten ter plaatse;
  - de (verwachte) resultaten;
  - de kostprijs, opgesplitst in reiskosten, kosten van overnachting, inschrijving (in geval van studiedagen, beurzen), verbruik ter plaatse, bijkomende kosten.

De kosten in dit kader moeten realistisch zijn en zullen beoordeeld worden aan de hand van interne richtlijnen.

Voor de vergoeding van de te bewijzen reiskosten gelden de volgende bepalingen en maxima:

- een vliegticket 'economy class';
- een vervoersbewijs tweede klasse;
- een vervoersbewijs van het gemeenschappelijk vervoer (kosten voor vervoer per taxi komen alleen in aanmerking als dat absoluut nodig is voor de uitvoering van de acties);
- de forfaitaire kilometervergoeding als het eigen voertuig gebruikt wordt.

1.10 Opleidingen

1.10.1 Voorwaarden

- Het moet gaan om vormingsactiviteiten zonder publicitair karakter.
- De kwaliteit van de lesgevers en de accommodatie en de efficiëntie moeten gewaarborgd zijn.
- Alleen kosten die rechtstreeks betrekking hebben op de deelname aan vormingsactiviteiten, worden aanvaard.

1.10.2 Voor te leggen zaken

Het volgende dient minimaal voorgelegd worden:

- verslag van de opleiding (bijvoorbeeld PowerPoint-presentatie).

1.11 Teeltbegeleiding

1.11.1 Voorwaarden voor individuele teeltbegeleiding

- Voor individuele teeltbegeleiding moet uiterlijk op 15 december van het uitvoeringsjaar een lijst beschikbaar zijn bij de bevoegde entiteit met alle teeltbegeleiders. Teeltbegeleiders die later in het uitvoeringsjaar worden aangemeld, worden niet meer aanvaard voor dat betrokken uitvoeringsjaar.
- De individuele teeltbegeleider:
  - is gekwalificeerd door studie of heeft ervaring met teeltadvies;
  - moet een verklaring van morele onafhankelijkheid ondertekenen waarbij hij verklaart onder geen enkele commerciële of andersoortige druk te staan die

- zijn adviesverlening zou kunnen beïnvloeden. Die verklaring moet ter beschikking zijn bij de producentenorganisatie;
  - heeft, als hij geen personeelslid is van de producentenorganisatie, een:
    - uitbestedingsovereenkomst met de producentenorganisatie als hij werknemer is bij een afnemer of verwerker;
    - contract afgesloten met de producentenorganisatie in de andere gevallen;
  - moet in orde te zijn met alle wettelijke vereisten, diploma's en licenties, als hij advies verleent.
- Als de teeltbegeleider een producent of lid is, moet hij aantonen dat de actie niet in relatie staat tot de eigen bijdrage van de producent in het actiefonds.
- Voor individuele teeltbegeleiding moet er per landbouwer een samenvattend verslag zijn, met een beschrijving van de plaatsbezoeken, de telefonische contacten en de mailconversatie (als telefonische contacten en mailconversatie het belangrijkste middel vormen voor teeltbegeleiding), een overzicht van de nieuwsbrieven en groepsbijeenkomsten. Dit verslag moet ter beschikking zijn bij de producentenorganisatie.

1.11.2 Voorwaarden voor groepsbegeleiding

- Het moet gaan om vormingsactiviteiten zonder publicitair karakter.
- De kwaliteit van de lesgevers en de accommodatie en de efficiëntie zijn gewaarborgd.
- Alleen kosten die rechtstreeks betrekking hebben op de deelname aan vormingsactiviteiten, worden aanvaard.

1.11.3 Voor te leggen zaken

De volgende zaken moeten minimaal voorgelegd worden:

- de lijst met organisaties of teeltbegeleiders als de teeltbegeleiding niet door het eigen personeel gebeurt, zoals bepaald in de voorwaarden;
- de onderbouwing en de verantwoording van het budget;
- de inhoud van de teeltbegeleiding of groepsbegeleiding;
- voor individuele teeltbegeleiding: voor elke producent moet de producentenorganisatie een samenvattend verslag ter beschikking hebben met een beschrijving van de plaatsbezoeken, de telefonische contacten en de mailconversatie (als telefonische contacten en mailconversatie het belangrijkste middel vormen voor teeltbegeleiding), een overzicht van de nieuwsbrieven en van de groepsbijeenkomsten;
- voor groepsopleidingen: verslag van de opleiding (bijvoorbeeld PowerPoint-presentatie).

1.12 Milieu

1.12.1 Definitie van drie milieufacties

Het operationele programma moet minimaal drie milieu- en klimaatacties (gelinkt aan doelstelling e of f) omvatten. Drie milieufacties betekent in Vlaanderen:

- drie acties die uitgevoerd worden op het niveau van de producentenorganisatie, of

- twee acties die uitgevoerd worden op het niveau van de producentenorganisatie én een of meer acties die uitgevoerd worden op telersniveau met een gecumuleerd uniek deelnamepercentage van minstens 20% (of unieke telers die minstens 20% van de WAP vertegenwoordigen), of
- één actie die uitgevoerd wordt op het niveau van de producentenorganisatie én twee of meer acties die uitgevoerd worden op telersniveau met een gecumuleerd uniek deelnamepercentage van minstens 30% (of unieke telers die minstens 30% van de WAP vertegenwoordigen), of
- drie of meer acties die uitgevoerd worden op telersniveau met een gecumuleerd uniek deelnamepercentage van minstens 40% (of unieke telers die minstens 40% van de WAP vertegenwoordigen).

Als ten minste 80% van de leden van een producentenorganisatie aan een of meer identieke, in hoofdstuk IV vastgestelde agromilieuklimaatverbintenissen of verbintenissen inzake biologische landbouw is onderworpen, wordt elk van die verbintenissen aangemerkt als ten minste één actie op het niveau van de producentenorganisatie voor het minimum van drie acties.

1.12.2 Voorwaarden

- Milieu- en klimaatacties moeten voldoen aan de agromilieuklimaatdoelstellingen zoals beschreven in artikel 12 van de gedelegeerde verordening 2022/126.
- Bij indiening of wijziging van het operationele programma moet voor elke milieu- of klimaatinterventie het bewijs geleverd worden van de verwachte positieve bijdrage aan een of meer agromilieuklimaatdoelstellingen.
- Als het kader van de wettelijke verplichtingen in de loop van het operationele programma aangepast zou worden, kan dat gevolgen hebben voor de subsidieerbaarheid van bepaalde acties en kostensoorten.
- De specifieke kosten zijn subsidiabel. Met specifieke kosten worden de aanvullende kosten (meerkosten) bedoeld, die worden berekend als het verschil tussen de traditionele productiekosten en de werkelijk gemaakte kosten, en inkomsten die worden gedeerd als gevolg van een actie, exclusief aanvullende inkomsten en kostenbesparingen. Voor specifieke kosten kunnen forfaitaire standaardtarieven of schalen van eenheidskosten worden vastgesteld. Die worden periodiek herzien op basis van een indexering of een economische verandering. De specifieke kosten worden bepaald door de bevoegde entiteit in samenspraak met de erkende praktijkcentra en eventueel andere onderzoeksinstellingen. Voor investeringen in materiële en immateriële activa binnen milieu en klimaat zijn de volledige kosten betoelaagbaar.
- De acties moeten voldoen aan de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1305/2013, met inbegrip van de bepalingen met betrekking tot de complementariteit, consistentie en conformiteit zoals omschreven in artikel 3 van die verordening. Met andere woorden, milieuacties in plattelandsontwikkeling en in de operationele programma's moeten, in voorkomend geval, elkaar aanvullen. Ze moeten onderling verenigbaar zijn en bijdragen aan een landbouwsector die territoriaal en ecologisch meer evenwichtig, klimaatvriendelijk en klimaatbestendig is, en daarnaast ook competitief en innovatief is. Sommige maatregelen kunnen de doelstellingen van pijler 2 versterken.

- Producenten die producentgerichte milieuacties uitvoeren, zijn gecertificeerd (extern gecontroleerd lastenboek milieuvriendelijke productie of biologische landbouw voor de biologische producenten).
- Per actie, gelinkt aan de biologische en/of geïntegreerde teelt, moet het areaal opgegeven worden.

1.13 Bedrijfskolom

- Maatregelen van samenwerkende branches in een 'bedrijfskolom', als bedoeld in Verordening 2021/2115, artikel 52, punt 3.b, zijn maatregelen die goedgekeurd zijn door de bevoegde entiteit en gezamenlijk beheerd worden door een producentenorganisatie of een unie van producentenorganisaties en ten minste één andere marktdeelnemer in de voedselverwerkings- en/of distributieketen.
- De producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties moet motiveren waarom acties in aanmerking komen voor het verhoogd steunpercentage.
- De acties moeten een toegevoegde waarde opleveren voor de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties en het operationeel programma.
- Er moet een schriftelijke overeenkomst zijn tussen de verschillende partners. Losse samenwerking is onvoldoende. De overeenkomst geeft, naast de identificatie van de partners, een omschrijving van:
  - de doelstellingen en de opdrachten van elke partner;
  - de verantwoordelijkheden van de partners;
  - de rapporteringsverplichtingen;
  - de mate waarin de samenwerking de doelstellingen van het operationeel programma, de producentenorganisatie of de unie van producentenorganisaties of de doelstellingen in het algemeen mee helpt verwezenlijken.
- De samenwerking moet intact blijven tijdens de volledige periode waarin de acties worden uitgevoerd.
- De maatregelen die in aanmerking komen voor deze bedrijfskolom zijn onder andere:
  - bevorderen van de kennis en de doorzichtigheid van de productie en de markt (statistische gegevens), analyses van potentiële toekomstige marktontwikkelingen op regionaal, nationaal of internationaal niveau, het productiepotentieel;
  - bijdragen tot een betere coördinatie van de wijze waarop producten op de markt worden gebracht;
  - potentiële exportmarkten verkennen;
  - standaardcontracten opstellen die verenigbaar zijn met de voorschriften van de Europese Unie, rekening houdend met de noodzaak om eerlijke mededingingsvoorwaarden tot stand te brengen en verstoringen van de markt te voorkomen;
  - het potentieel van de producten optimaal benutten, ook voor de afzetmogelijkheden, en initiatieven ontwikkelen om de economische concurrentiekracht en het innovatievermogen te verbeteren;
  - gegevens verschaffen en onderzoek verrichten om de productie en, in voorkomend geval, de verwerking en de afzet te vernieuwen, te rationaliseren, te verbeteren en te richten op producten die beter op de eisen van de markt en op de smaak en de verwachtingen van de consument zijn afgestemd;
  - methoden zoeken die:

- minder gewasbeschermingsmiddelen vergen;
- het verbruik van andere productiemiddelen optimaliseren;
- de kwaliteit van de producten en het behoud van bodem en water garanderen;
- de voedselveiligheid door traceerbaarheid van producten bevorderen;
- de gezondheid en het welzijn van dieren verbeteren;
- methoden en instrumenten ontwikkelen om de kwaliteit van het product te verbeteren in alle stadia van de productie en, in voorkomend geval, van de verwerking en de afzet;
- alles wat nodig is om de biologische landbouw, de oorsprongsbenamingen, de kwaliteitslabels en de geografische aanduidingen te verdedigen, te beschermen en te bevorderen;
- onderzoek verrichten naar een geïntegreerde, duurzame productie of naar andere milieuvriendelijke productiemethoden;
- een gezonde en verantwoorde consumptie van de producten in de interne markt stimuleren en/of voorlichting geven over de schade die wordt veroorzaakt door risicovolle consumptiepatronen;
- de consumptie van de producten bevorderen en/of voorlichting over de producten in de interne markt en de externe markten geven;
- bijdragen aan het beheer van bijproducten en de beperking en het beheer van afvalstoffen.
- De verhoogde betoelaging in het kader van een bedrijfskolom wordt beperkt in de tijd en kan enkel doorlopen in een volgend OP indien het gaat om een duurzaam ecologisch project.

2. Specifieke subsidiabiliteitsvoorwaarden voor de gedefinieerde interventies

2.1 Doelstelling a): Productieplanning en -organisatie, aanpassing van de productie aan de vraag, met name ten aanzien van kwaliteit en hoeveelheid, optimalisatie van de productiekosten en het rendement op investeringen, en stabilisatie van de producentenprijzen

2.1.1 Interventie a01: Investeringen in het kader van productieplanning en -organisatie

Geen specifieke voorwaarden

2.1.2 Interventie a02: Andere acties in het kader van productieplanning en -organisatie

Geen specifieke voorwaarden

2.1.3 Interventie a03: Opleiding en studiereizen in verband met productieplanning, -organisatie en bedrijfsvoering

Geen specifieke voorwaarden

2.1.4 Interventie a04: Investeringen in aanplantingen beloftevolle rassen bomen

Specifieke voorwaarden

- De rassen van bomen en onderstammen moeten opgenomen zijn op een lijst van beloftevolle rassen, goedgekeurd door de bevoegde entiteit.

- Aanplantingen na verplichte rooiing horen thuis onder doelstelling j). crisis.
- Nieuwe aanplantingen en heraanplantingen van beloftevolle rassen in het kader van klimaat horen thuis onder doelstelling f). klimaat.

2.1.5 Interventie a05: Andere acties in verband met aanplantingen beloftevolle rassen bomen: royalties en dergelijke

Specifieke voorwaarden

- De rassen van bomen en onderstammen moeten opgenomen zijn op een lijst beloftevolle rassen, goedgekeurd door de bevoegde entiteit.

2.1.6 Interventie a06: Investerings voor bescherming productie

Geen specifieke voorwaarden

2.1.7 Interventie a07: Andere kosten voor bescherming productie

Geen specifieke voorwaarden

2.2 Doelstelling b) concentratie van het aanbod en in de handel brengen van de producten, onder meer door middel van direct marketing

2.2.1 Interventie b01: Optimalisatie van infrastructuur voor afzet

Geen specifieke voorwaarden

2.2.2 Interventie b02: Optimalisatie van digitale infrastructuur voor afzet: Het upgraden en diversifiëren van de verkoopsinstallatie

Geen specifieke voorwaarden

2.2.3 Interventie b03: Optimalisatie van afzet

Geen specifieke voorwaarden

2.2.4 Interventie b04: Opleiding op gebied van het gebruik van georganiseerde handelsplatformen en de handel in grondstoffen op de spot- en termijnmarkten

Geen specifieke voorwaarden

2.2.5 Interventie b05: Optimalisatie van infrastructuur voor opslag producten in functie van concentratie

Geen specifieke voorwaarden

2.2.6 Interventie b06: Investerings voor bevordering van concentratie van aanbod en verhandelen

Geen specifieke voorwaarden

2.2.7 Interventie b07: Andere acties in verband met opslag producten in functie van concentratie

Geen specifieke voorwaarden

2.2.8 Interventie b08: Optimalisatie samenwerking producentenorganisaties in functie van concentratie en afzet

Geen specifieke voorwaarden

2.2.9 Interventie b09: Kosten in verband met fusies en/of overnames van producentenorganisaties en unie van producentenorganisaties en kosten in verband met de oprichting van transnationale producentenorganisaties of unie van producentenorganisaties

Specifieke voorwaarden

Kosten i.v.m. fusies en/of overnames zijn enkel subsidiabel indien er nadien een werkelijke fusie of overname is en de nieuwe producentenorganisaties of unie van producentenorganisaties opnieuw een operationeel programma indient.

Kosten i.v.m. de oprichting van transnationale producentenorganisaties of unie van producentenorganisaties zijn enkel subsidiabel indien er nadien een nieuwe transnationale producentenorganisaties of unie van producentenorganisaties wordt opgericht die opnieuw een operationeel programma indient.

2.3 Doelstelling c) verbetering van het concurrentievermogen voor de middellange en lange termijn, met name door modernisering

2.3.1 Interventie c01: Modernisering van infrastructuur producentenorganisatie

Geen specifieke voorwaarden

2.3.2 Interventie c02: Modernisering van activa producenten en producentenorganisatie in het kader van digitalisering

Specifieke voorwaarden

- De producent moet digitaal communiceren met producentenorganisatie.
- Maximaal 1.500 euro (uitgave) per operationeel programma voor PC per producent.
- Forfaitair 250 euro (uitgave) per producent voor digitale communicatie.

2.3.3 Interventie c03: Modernisering van activa producenten en producentenorganisatie in het kader van teelt

Geen specifieke voorwaarden

2.3.4 Interventie c04: Modernisering van activa producentenorganisatie en producenten in het kader van efficiënte opslag

Geen specifieke voorwaarden

2.3.5 Interventie c05: Modernisering van intern transport en transportmiddelen producentenorganisatie in het kader van concentratie

Specifieke voorwaarden

- Om het niet-subsidiabel gedeelte uit te sluiten, is alle rollend materieel, zoals heftrucks en transpaletten, en toebehoren, zoals heftruckprinters, slechts voor maximaal 80% subsidiabel.

2.3.6 Interventie c06: Modernisering van de energie-infrastructuur

Specifieke voorwaarden

- Een gedetailleerde verantwoording voor het energiegebruik of de energiebesparing (zoals een energie-audit of een haalbaarheidsstudie) moet voorgelegd worden.
- Er moet aangetoond worden dat de energieproductiecapaciteit enkel en alleen in functie staat van het jaarlijks eigen energieverbruik. De energieproductie mag dus hoogstens de jaarlijkse energiebehoefte dekken.
- Er moet aangetoond worden dat de best beschikbare technologie wordt toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.4 Doelstelling d) onderzoek naar en ontwikkeling van duurzame productiemethoden, waaronder de weerbaarheid tegen plagen, weerstand tegen dierziektes en matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, innovatieve praktijken en productietechnieken die het economisch concurrentievermogen vergroten en de marktontwikkelingen versterken

2.4.1 Interventie d01: Onderzoek en studies in het kader van bodembehoud

2.4.2 Interventie d02: Onderzoek en studies in het kader van watergebruik en -beheer

2.4.3 Interventie d03: Onderzoek en studies in het kader van klimaat

2.4.4 Interventie d04: Onderzoek en studies in het kader van energie

2.4.5 Interventie d05: Onderzoek en studies in het kader van ecologische verpakkingen

2.4.6 Interventie d06: Onderzoek en studies in het kader van emissies, afval, reststromen en bijproducten

2.4.7 Interventie d07: Onderzoek en studies in het kader van plagen en gewasbescherming

2.4.8 Interventie d08: Onderzoek en studies in het kader van habitats gunstig voor biodiversiteit

2.4.9 Interventie d09: Onderzoek en studies in het kader van verbetering productkwaliteit

2.4.10 Interventie d10: Onderzoek en studies in het kader van verbetering genetische hulpbronnen

2.4.11 Interventie d11: Onderzoek en studies in het kader van arbeid en arbeidsvoorwaarden

2.4.12 Interventie d12: Onderzoek in het kader van digitalisering

2.4.13 Interventie d13: Ander onderzoek in het kader van andere gebieden

Specifieke voorwaarden

De producentenorganisatie moet minimaal de volgende gegevens aanleveren:

- de omschrijving van het geplande onderzoek;
- de mogelijke uitvoerder(s);
- de namen van de co-financiers of hoofdfinanciers;
- de contracten met het onderzoeksplan of programma;
- de resultaten van het onderzoek;
- verklaring van de onderzoekinstelling of het praktijkcentrum over uitsluiting dubbele financiering.

De resultaten van het onderzoek in het kader van die interventies zijn intellectuele eigendom van de betrokken producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties. De resultaten van het onderzoek worden bekendgemaakt aan alle leden-producenten (via extranet, maandbladen, productgroepen ...).

Deze specifieke subsidiabiliteitsvoorwaarden zijn geldig voor de bovenstaande interventies van doelstelling d.

2.5 Doelstelling e) bevordering, ontwikkeling en uitvoering van:

- i). milieuvriendelijke productiemethoden en -technieken;
- ii). plaag- en ziektebestendige productiepraktijken;
- iii). normen voor de gezondheid en het welzijn van dieren die verder gaan dan de minimumvoorschriften van het Unie- en nationale recht;
- iv). afvalvermindering en milieuvriendelijk gebruik en beheer van bijproducten, met inbegrip van hergebruik en valorisatie;
- v). bescherming en verbetering van de biodiversiteit, en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name de bescherming van water, bodem en lucht.

2.5.1 Interventie e01: Niet-productiegerichte investeringen en andere acties in het kader van milieuvriendelijke technieken en behoud van biodiversiteit

Specifieke voorwaarden

- Alleen maatregelen waarvan is bewezen dat ze bijdragen tot de biodiversiteit, komen in aanmerking voor subsidies. Bevorderen van de biodiversiteit draagt positief bij tot bodemecosysteemprocessen, bestuiving, natuurlijke plaagbeheersing, interactie met (semi-)natuurlijke vegetatie of genetische biodiversiteit.

- Voor investeringen in machines voor onderhoud van landschapselementen en bloemenranden moeten er heggen, hagen, houtkanten, bomen of bloemenranden aanwezig zijn op het bedrijf.
- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie werd toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.2 Interventie e02: Investerings in het kader van milieuvriendelijke, plaag- en ziektebestendige productiepraktijken

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Bij investeringen met het doel om te besparen in het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moet een besparing van 15% aangetoond worden ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie.
- Bij investeringen met als doel vermindering van de milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van bepaalde productiemiddelen, zoals gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen moet geen besparing aangetoond worden.

2.5.3 Interventie e03: Plaag- en ziektebestendige productiepraktijken

Specifieke voorwaarden

- Bij acties met het doel om te besparen in het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moet een besparing van 15% aangetoond worden ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie.
- Bij acties met als doel vermindering van de milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van bepaalde productiemiddelen, zoals gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen hoeft geen besparing aangetoond te worden.

2.5.4 Interventie e04: Individuele teeltbegeleiding en groepsbegeleiding op gebied van duurzame plaag- en ziektebestrijdingstechnieken, duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en duurzaam gebruik van hulpbronnen

Geen specifieke voorwaarden

2.5.5 Interventie e05: Investerings in hygiënemaatregelen

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Alleen hygiënemaatregelen ter voorkoming van verspreiding gewasziekten en -plagen komen in aanmerking.

- Exclusief gebruiksmateriaal (zoals product, wegwerpschoeisel, kledij, handschoenen ...).

2.5.6 Interventie e06: Andere hygiënemaatregelen in het kader van gewasbescherming

Specifieke voorwaarden

- Alleen hygiënemaatregelen ter voorkoming van verspreiding gewasziekten en -plagen komen in aanmerking.
- Exclusief gebruiksmateriaal (zoals product, wegwerpschoeisel, kledij, handschoenen ...).
- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.7 Interventie e07: Opleiding op gebied van duurzame plaag- en ziektebestrijdingstechnieken en het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en andere opleidingen

Geen specifieke voorwaarden

2.5.8 Interventie e08: Milieuvriendelijke productiemethoden en -technieken + bescherming en verbetering van de biodiversiteit waaronder functionele biodiversiteit

Specifieke voorwaarden

- Bij acties met het doel om te besparen in het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moet een besparing van 15% aangetoond worden ten opzicht van de daarvoor bestaande situatie.
- Bij acties met als doel vermindering van de milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van bepaalde productiemiddelen, zoals gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen, hoeft geen besparing aangetoond te worden.

2.5.9 Interventie e09: Milieuvriendelijke methoden met betrekking tot waterkwaliteit / vermindering van risico's van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen: Investerings voor niet-chemische onkruidbestrijding

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Deze actie impliceert een aanzienlijke beperking van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen, het vermijden van puntvervuiling of het gericht toepassen van meststoffen ter verbetering van de waterkwaliteit. Er hoeft geen besparing aangetoond te worden.

2.5.10 Interventie e10: Milieuvriendelijke methoden met betrekking tot waterkwaliteit / vermindering van risico's van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen: investeringen voor het vermijden van puntvervuiling en investeringen in andere machines voor goed gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Deze actie impliceert een beperking van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen, het vermijden van puntvervuiling of het gericht toepassen van gewasbeschermingsmiddelen ter verbetering van de waterkwaliteit.
- Bij acties met als doel vermindering van de milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, hoeft geen besparing aangetoond te worden.

2.5.11 Interventie e11: Milieuvriendelijke methoden met betrekking tot waterkwaliteit / vermindering van risico's van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen: Andere acties voor goed gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Specifieke voorwaarden

- Deze actie impliceert een beperking van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen, het vermijden van puntvervuiling of het gericht toepassen van gewasbeschermingsmiddelen ter verbetering van de waterkwaliteit.
- Bij acties met als doel vermindering van de milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen hoeft geen besparing aangetoond te worden.

2.5.12 Interventie e12: Duurzaam gebruik van water: Investerings in het kader van waterbeheer (waterbehoud)

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Voor investeringen in de aanleg of uitbreiding van een reservoir voor irrigatiedoeleinden mag steun worden verleend als ze geen significante negatieve milieueffecten hebben.
- Een investering mag niet resulteren in een netto-uitbreiding van het irrigatieareaal, tenzij het totale waterverbruik voor irrigatie van het gehele landbouwbedrijf, ook na uitbreiding van het areaal, niet hoger is dan het gemiddelde waterverbruik in de periode van vijf jaar vóór de investering.
- Investerings in waterbesparing zijn niet toegestaan.

- Investerings in technieken ter verbetering van de waterkwaliteit moeten altijd milieuvriendelijk zijn.

2.5.13 Interventie e13: Duurzaam gebruik van water: Andere acties

Specifieke voorwaarden

- Er moet een gedetailleerde verantwoording gegeven worden van de waterbesparing (minstens 15% of minstens 5% voor druppelirrigatie ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie): wateraudit, haalbaarheidsstudie ...
- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.14 Interventie e14: Duurzaam gebruik van bodem: Investerings in machines voor optimalisering bemesting (vermindering verontreinigende stoffen)

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Er moet een gedetailleerde verantwoording gegeven worden op basis van de technische specificaties of een rapport over het meststoffengebruik of hun besparing. Er moet minstens een besparing van 15% aangetoond te worden ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie.

In afwijking van de tweede alinea kunnen de lidstaten investeringen aanvaarden die een verlaging met ten minste 7% mogelijk maken, berekend over de fiscale afschrijvingsperiode van de investering ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie, op voorwaarde dat die investeringen ten minste één extra milieuvoordeel opleveren.

2.5.15 Interventie e15: Duurzaam gebruik van bodem: investeringen voor behoud en verbetering bodemstructuur

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.16 Interventie e16: Duurzaam gebruik van hulpbron bodem: Andere acties

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.17 Interventie e17: Investerings in het kader van afvalbeheer/-vermindering en hergebruik of valorisatie van bijproducten en reststromen

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.5.18 Interventie e18: Andere acties in het kader van afvalbeheer/-vermindering en hergebruik of valorisatie van bijproducten en reststromen

Specifieke voorwaarden

- als dat van toepassing is, bij afvalverwerking het attest van de verwerker/inzamelaar (erkend door OVAM) ter beschikking hebben;
- als dat van toepassing is, recyclingsbewijs bij afvalverwerking ter beschikking hebben;
- een gedetailleerde factuur (bij afvalverwerking moet het areaal, de hoeveelheden, type verwerking en gewas duidelijk vermeld zijn) en registratie van het gebruikte middel of de gebruikte techniek ter beschikking hebben.

2.6 Doelstelling f) bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering

2.6.1 Interventie f01: Investerings in het kader van energiebesparing, energie-efficiëntie en productie en gebruik van hernieuwbare energie

Specifieke voorwaarden

- Er moet een gedetailleerde verantwoording gegeven worden van de actie zoals een energie-audit, een haalbaarheidsstudie ...
- Er moet aangetoond worden dat de energieproductiecapaciteit van de energie-opwekkers op de producentenorganisatie enkel en alleen in functie staat van het jaarlijks eigen energieverbruik. De energieproductie mag dus hoogstens de jaarlijkse energiebehoefte van de producentenorganisatie dekken.
- Er moet aangetoond worden dat de best beschikbare technologie wordt toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Voor opwekkers van groene energie en opslagsystemen hoeft geen energiebesparing aangetoond te worden, aangezien het gaat om een vergroening van de energieconsumptie. Voorbeelden zijn zonnepanelen, windturbines, batterijen, warmtebuffersystemen ...
- Voor energieverbruikers en opwekkers die zelf ook een energieverbruik hebben, moet een energiebesparing van 15% aangetoond te worden ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie. Een verlaging tot een energiebesparing van 7% is alleen mogelijk als er meervoudige milieubaten zouden zijn, die vooraf door de bevoegde dienst moeten worden beoordeeld. Voorbeelden zijn warmtepompen, warmtekrachtkoppelingen, geothermie, relighting ...

- Bij energiebesparende investeringen die zelf niet opwekken of verbruiken moet een energiebesparing aangetoond worden, relatief ten opzichte van de kostprijs en op voorhand door de bevoegde dienst te beoordelen. Voorbeelden zijn isolatie, anticondensfolie, de installatie van kappen of zeilen in een koelcel voor een efficiëntere productkoeling ...

2.6.2 Interventie f02: Aanpassingen infrastructuur voor vervoer en opslag producten in functie van klimaatverandering: koeling

Specifieke voorwaarden

- Er moet een gedetailleerde verantwoording gegeven worden van de actie zoals een energie-audit, een haalbaarheidsstudie ...
- Er moet aangetoond worden dat de energieproductiecapaciteit van de energie-opwekkers op de producentenorganisatie enkel en alleen in functie staat van het jaarlijks eigen energieverbruik. De energieproductie mag dus hoogstens de jaarlijkse energiebehoefte van de producentenorganisatie dekken.
- Er moet aangetoond worden dat de best beschikbare technologie wordt toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Voor energieverbruikers en -opwekkers die zelf ook een energieverbruik hebben, moet een energiebesparing van 15% aangetoond te worden ten opzichte van de daarvoor bestaande situatie. Een verlaging tot een energiebesparing van 7% is alleen mogelijk als er meervoudige milieubaten zouden zijn, die vooraf door de bevoegde dienst moeten worden beoordeeld. Voorbeelden zijn warmtepompen, warmtekrachtkoppelingen, geothermie, relighting ...

2.6.3 Interventie f03: Andere acties in verband met aanpassingen vervoer en opslag producten in functie van klimaatverandering

Specifieke voorwaarden

- Er moet een gedetailleerde verantwoording gegeven worden van de actie zoals een energie-audit, een haalbaarheidsstudie ...
- Er moet aangetoond te worden dat de best beschikbare technologie wordt toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.6.4 Interventie f04: Investerings in aanplantingen beloftevolle rassen bomen in het kader van klimaat

Specifieke voorwaarden

- Beloftevolle rassen en onderstammen moeten opgenomen zijn op een lijst beloftevolle rassen, goedgekeurd door de bevoegde entiteit.
- Alleen bomen en onderstammen die beter aangepast zijn aan de klimaatverandering komen in aanmerking.

2.6.5 Interventie f05: Investerings voor oogstbescherming tegen gevolgen van klimaatverandering

Specifieke voorwaarden

- Alleen tijdelijke en vernieuwende oogstbescherming in het kader van bescherming tegen klimaatverandering.
- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.6.6 Interventie f06: Andere investeringen i.v.m. klimaatadaptatie

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie werd toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengen).

2.6.7 Interventie f07: Andere investeringen i.v.m. klimaatmitigatie

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie werd toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengen).

2.6.8 Interventie f08: Andere acties in verband met klimaatadaptatie

Specifieke voorwaarden

- Royalties voor bomen en onderstammen kunnen ingediend worden als ze aangepast zijn aan de klimaatverandering en zijn opgenomen op een lijst rassen goedgekeurd door de bevoegde entiteit.
- Zaden en planten kunnen ingediend worden als ze aangepast zijn aan de klimaatverandering en zijn opgenomen op een lijst rassen goedgekeurd door de bevoegde entiteit.
- De specifieke kosten zijn subsidiabel. Met specifieke kosten worden de aanvullende kosten (meerkosten) bedoeld, die worden berekend als het verschil tussen de traditionele productiekosten en de werkelijk gemaakte kosten, en inkomsten die worden gedeerd als gevolg van een actie, exclusief aanvullende inkomsten en kostenbesparingen. Voor specifieke kosten kunnen forfaitaire standaardtarieven of schalen van eenheidskosten worden vastgesteld. Die worden periodiek herzien op basis van een indexering of een economische verandering. De specifieke kosten worden bepaald door de bevoegde entiteit in samenspraak met de erkende praktijkcentra en eventueel andere onderzoeksinstellingen.
- Bij energiebesparende acties die zelf niet opwekken of verbruiken moet een energiebesparing aangetoond worden, relatief ten opzichte van de kostprijs en op

voorhand door de bevoegde dienst te beoordelen. Voorbeelden zijn anticondensfolie, de installatie van zeilen in een koelcel voor een efficiëntere productkoeling ...

2.6.9 Interventie f09: Andere acties in verband met klimaatmitigatie

Specifieke voorwaarden

- Er moet een reductie aangetoond worden van emissies van broeikasgassen of een captatie van koolstof.

2.6.10 Interventie f10: Individuele teeltbegeleiding en groepsbegeleiding op gebied van aanpassing aan en matiging van klimaatverandering

Specifieke voorwaarden

- Alleen teeltbegeleiding in het kader van aanpassing aan en matiging van klimaatverandering.

2.6.11 Interventie f11: Opleiding op het gebied van aanpassing aan en matiging van de klimaatverandering

Geen specifieke voorwaarden

2.6.12 Interventie f12: Externe begeleiding van producentenorganisatie in het kader van milieu / klimaat

Geen specifieke voorwaarden

2.6.13 Interventie f13: Klimaat en de biologische en geïntegreerde productie

Specifieke voorwaarden

- Er moet een link aangetoond worden met klimaatmitigatie of adaptatie.

2.7 Doelstelling g) verhoging van de handelswaarde en de kwaliteit van de producten, met inbegrip van het verbeteren van de productkwaliteit en het ontwikkelen van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of met een beschermde geografische aanduiding, of van producten die vallen onder door de Unie of door de lidstaten erkende nationale kwaliteitsregelingen vallen

2.7.1 Interventie g01: Investerings in het kader van productkwaliteit tijdens productie, oogst, vervoer en tijdelijke bewaring

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.7.2 Interventie g02: Andere acties in het kader van productkwaliteit tijdens productie, oogst, vervoer en tijdelijke bewaring

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.7.3 Interventie g03: Investerings voor vervoer/verplaatsing en opslag van producten in het kader van productkwaliteit na-oogst (Investerings niet-infrastructuur en niet-koeling)

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.7.4 Interventie g04: Opslag van producten in het kader van productkwaliteit: koeling infrastructuur

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.7.5 Interventie g05: Opslag van producten in het kader van productkwaliteit: andere investeringen koeling

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).
- Voor producentgerichte acties kan alleen koeling in kader van het behoud van de koudeketen.

2.7.6 Interventie g06: Opslag van producten in het kader van productkwaliteit: andere kosten koeling

Geen specifieke voorwaarden

2.7.7 Interventie g07: Infrastructuurinvesteringen in keurinstallaties

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie is toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengt).

2.7.8 Interventie g08: Investerings in keurinstallaties

Specifieke voorwaarden

- Er moet aangetoond worden dat in voorkomend geval de best beschikbare technologie werd toegepast (die geen excessieve kosten met zich meebrengen).

2.7.9 Interventie g09: Voedselkwaliteitssystemen producentenorganisatie

Geen specifieke voorwaarden

2.7.10 Interventie g10: Monitoring van de productkwaliteit o.a. in het kader van tracering

Geen specifieke voorwaarden

2.7.11 Interventie g11: Individuele teeltbegeleiding of groepsbegeleiding in het kader van productkwaliteit, voedselveiligheid en traceerbaarheid en certificatie

Geen specifieke voorwaarden

2.7.12 Interventie g12: Opleiding in het kader van productkwaliteit, voedselveiligheid en traceerbaarheid en certificatie

Geen specifieke voorwaarden

2.7.13 Interventie g13: Het ontwikkelen van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of met een beschermde geografische aanduiding, of van producten die vallen onder door de Unie of door de lidstaten erkende nationale kwaliteitsregelingen

Geen specifieke voorwaarden

2.8 Doelstelling h) afzetbevordering en marketing van producten.

2.8.1 Interventie h01: Infrastructuurinvesteringen in het kader van afzetbevordering: loodsen

Geen specifieke voorwaarden

2.8.2 Interventie h02: Investerings in traceerbaarheidssystemen

Geen specifieke voorwaarden

2.8.3 Interventie h03: Investerings in het kader van afzet(bevordering)

Geen specifieke voorwaarden

2.8.4 Interventie h04: Andere kosten in het kader van afzetbevordering door betere productkwaliteit of afstemming op de consument door o.a. gerichte sortering, kalibrering en verpakking met onder andere focus op traceerbaarheid

Geen specifieke voorwaarden

2.8.5 Interventie h05: Promotie, communicatie, deelname met stand aan vakbeurzen en andere kosten

Specifieke voorwaarden:

- Het promotiemateriaal voor de algemene afzetbevordering en de afzetbevordering van kwaliteitsmerken moet het embleem van de Unie (alleen voor visuele media) dragen en het volgende vermelden: „Gefinancierd door de Europese Unie“. Het embleem en de financieringsvermelding worden afgebeeld overeenkomstig de technische kenmerken die zijn vastgelegd in Uitvoeringsverordening (EU) nr. 821/2014 van de Commissie.

Voor de afzetbevordering van merknamen of handelsmerken mag dat logo niet gebruikt worden.

- Verkoopbevordering voor merken (algemeen)
  - Alleen merknamen of handelsmerken van de producentenorganisatie, unie van producentenorganisaties of dochteronderneming of kwaliteitsmerken zijn subsidiabel.
Merknamen of handelsmerken van producentenorganisaties, een unie van producentenorganisaties of een dochteronderneming: het gaat om gedeponeerde merken in eigendom van de producentenorganisatie, unie van producentenorganisaties of dochteronderneming. Reclame voor individuele producenten of groepen van producenten of plaatsen van aankoop (bijvoorbeeld grootwarenhuizen) valt daar niet onder.
  - Het gebruik van geografische namen is alleen toegestaan als het over een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding gaat die onder Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad valt. Wanneer die niet van toepassing is, mogen de geografische namen alleen gebruikt worden als ze ondergeschikt zijn aan de hoofdboodschap.

- Verkoopbevordering voor collectieve kwaliteitsmerknamen

Kwaliteitsmerken, zoals hierboven bedoeld, moeten:

- beschikken over een duidelijk en welomschreven lastenboek;
  - verder gaan dan de minimale verplichte eisen van de communautaire handelsnormen voor de kwaliteitseisen;
  - extern gecontroleerd zijn;
  - openstaan voor iedereen.
- Promotionele acties

Promotionele acties via derden (grootwinkelbedrijven, groothandel) komen alleen in aanmerking als ze gericht zijn op de producten van de producentenorganisatie en de zichtbaarheid ervan aangetoond kan worden. De acties moeten uitgevoerd worden op basis van een schriftelijke overeenkomst. De producentenorganisatie is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering (subsidiabiliteit, marktconformiteit) van die overeenkomst.

Prijsreducties en het kopen van schapruimte komen niet in aanmerking.

- Bij de indiening van het operationele programma of de wijziging ervan moet minimaal het volgende worden bezorgd:
  - **strategie:**
    - de oorsprong, de merken en de doelgroep;
    - de doelstellingen (marketing/communicatie);
    - een marktanalyse of marktonderzoek voorafgaand aan het promotieproject;
  - **promotieplan/planning**, opgesplitst in campagnes of andere deelacties (en daaronder de begrotingsposten) met telkens budget per actie, beurs, activiteit, grote projecten of campagnes (zoals voor een bepaald merk), jaar (als het een meerjarig project is):
    - projectcoördinatie (personeel, wie voert dit uit, wat zijn de taken);
    - marktanalyse of marktonderzoek (voorafgaand aan een campagne of groot project);
    - inhoud of strategie (ontwerp visuele identiteit ...);
    - Public Relations (persconferentie ...);
    - website, sociale media, bloggers ...;
    - advertenties (kosten advertenties geprint/online);
    - communicatie middelen (promotiefilm, promomateriaal...);
    - evenementen (beurzen, seminaries ...);
    - POS materiaal ...

Het budget kan onderbouwd worden op basis van het budget van de voorgaande jaren. Voor nieuwe projecten moet een budgetinschatting gebeuren onder andere op basis van offertes (van bijvoorbeeld communicatiebureaus).

- Verslaggeving

In de verslaggeving wordt het volgende opgenomen en bijgevoegd:

- het verslag van de uitvoering van het project (wat is het bereikte resultaat);
- de evaluatie van het promotieproject, eventueel door een extern bureau (is het nodig om dit project het jaar nadien voort te zetten, verhouding kostenresultaat ...);
- de kosten opgesplitst per actie of campagne;
- de contracten (bijvoorbeeld met communicatiebureaus) en andere schriftelijke overeenkomsten.

De producentenorganisatie of -unie van producentenorganisaties moet ook altijd alle voorbeelden van gerealiseerde materialen ter beschikking hebben.

Acties waarvoor geen of onvoldoende verslag kan worden uitgebracht, komen niet in aanmerking voor subsidie. De achterliggende kosten moeten transparant te beoordelen zijn qua omvang en subsidiabiliteit.

- Promotieacties specifiek gericht op jongeren in onderwijsinstellingen kunnen in aanmerking komen voor steun. Die specifieke doelgroep moet in het programma en

in de verslaggeving opgenomen worden. Dubbele financiering met de schoolfruitregeling is uitgesloten.

- **Communicatiedragers:**
De kosten voor andere communicatiedragers voor promotiedoeleinden, los van de kisten of dozen, zoals dekvellen, stickers en flyers kunnen als promotie maatregel in aanmerking genomen worden.

Voor communicatiedragers die in combinatie met verpakkingen worden gebruikt of er aan toegevoegd worden, moet aangetoond en gemotiveerd worden dat ze geen wezenlijk onderdeel vormen van die verpakking. Verpakkingskosten zijn uitgesloten van Unie-financiering, ongeacht de doelstelling ervan. Communicatiedragers die een essentieel onderdeel van de verpakking uitmaken (bulk of individueel) of essentieel zijn ten behoeve van de kwaliteit van het product komen niet in aanmerking.

Nieuwe soorten communicatiedragers moeten vooraf bij de bevoegde dienst ter goedkeuring voorgelegd worden.

Kosten voor promotie op dergelijke informatiedragers zijn alleen subsidiabel als er een duidelijke link met een goedgekeurde promotiecampagne is.

Drukkosten op verpakkingsmateriaal maken in principe deel uit van het integrale verpakkingsproces en zijn dus altijd uitgesloten kosten.

2.8.6 Interventie h06: Prospectiereizen en beursbezoeken

Specifieke voorwaarden:

Als kosten voor reizen (studiereizen, beursbezoeken, marktprospecties ...) worden ingebracht, moet bij de indiening van het operationele programma of een wijziging ervan minimaal het volgende worden voorgelegd:

- een omschrijving van geplande studiereizen/bezoeken;
- het verband met het doel van de actie;
- de link met doelstelling;
- de inschatting van het aantal deelnemers en hun functie;
- een onderbouwing van het budget.

Van elke reis of deelname aan een beurs moet een duidelijk verslag worden opgemaakt waarin het volgende wordt vermeld:

- het doel van de reis;
- de bestemming en het aantal deelnemers (nominatief) waarvoor de kosten worden ingebracht;
- een verslag van de activiteiten ter plaatse;
- de (verwachte) resultaten;
- de kostprijs, opgesplitst in reiskosten, kosten van overnachting, inschrijving (in geval van studiedagen, beurzen), verbruik ter plaatse, bijkomende kosten.

De kosten in dit kader moeten realistisch zijn en zullen beoordeeld worden aan de hand van interne richtlijnen.

Voor de vergoeding van de te bewijzen reiskosten gelden de volgende bepalingen en maxima:

- een vliegticket 'economy class';
- een vervoersbewijs tweede klasse;
- een vervoersbewijs van het gemeenschappelijk vervoer (kosten voor vervoer per taxi komen alleen in aanmerking als dat absoluut nodig is voor de uitvoering van de acties);
- de forfaitaire kilometervergoeding als het eigen voertuig gebruikt wordt (zie hierboven).

Alleen kosten voor personeelsleden of leden-producenten waarvan een duidelijke link tussen de reiskosten, de actie en de doelstellingen kan worden aangetoond, zijn subsidiabel.

De kostprijs van bijkomende toeristische evenementen die tijdens een reis plaatsvinden, komt niet in aanmerking. Uit de verslaggeving moet blijken dat die kosten niet zijn ingebracht.

Als het verslag onvoldoende is, worden de kosten niet aanvaard.

Bij activiteiten waaraan de producentenorganisatie deelneemt of die ze zelf organiseert, bijvoorbeeld handels- en vakbeurzen, bedrijfsbezoeken, moet duidelijk worden aangegeven waarin de rol, de activiteit en het aandeel van de producentenorganisatie bestaat, wat het verband is met de doelstellingen van het programma, welke kosten er zijn ingebracht en wat het resultaat ervan was. Voor activiteiten waarbij de producentenorganisatie ook inkomsten genereert (vakbeurzen, feesten, promotionele inlassingen van derden in het tijdschrift van de producentenorganisatie) moet daarmee rekening worden gehouden bij het bedrag dat wordt ingediend, met andere woorden de inkomsten moeten in mindering worden gebracht.

2.8.7 Interventie h07: Markttoegang derde landen EU en certificering buitenlandse markten.

Geen specifieke voorwaarden

2.9 Doelstelling i) verhoging van de consumptie van de producten van de sector groenten en fruit, in verse dan wel verwerkte vorm

2.9.1 Interventie i01: Certificatie

Geen specifieke voorwaarden

2.9.2 Interventie i02: Acties in verband met nationale en Europese kwaliteitsregelingen

Geen specifieke voorwaarden

2.9.3 Interventie i03: Investerings ter verhoging van de consumptie van groenten en fruit

Geen specifieke voorwaarden

2.9.4 Interventie i04: Andere acties ter verhoging van de consumptie van groenten en fruit en tegengaan van voedselverspilling

Geen specifieke voorwaarden

2.10 Doelstelling j) crisispreventie en risicobeheer, gericht op het voorkomen van en het omgaan met verstoringen van de markten van de betrokken sector

2.10.1 Interventie j01: Onderlinge fondsen producentenorganisaties en unie van producentenorganisaties

Specifieke voorwaarden:

De producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die overgaan tot het opzetten van onderlinge fondsen moeten dat voorafgaand opnemen in hun operationeel programma of een wijziging daarvan en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit. Voor die fondsen moet een afzonderlijke en transparante boekhouding gevoerd worden die altijd ter inzage van de bevoegde dienst ligt. In de verslaggeving moet vermeld worden hoe het fonds opgebouwd en onderhouden wordt, welke de tussenkomsten waren en wie de begunstigden waren.

2.10.2 Interventie j02: Investerings om de op markt gebrachte hoeveelheden efficiënter te beheren

Specifieke voorwaarden:

Via deze interventie kunnen producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties via hun operationeel programma investeringen doen om de op markt gebrachte hoeveelheden efficiënter te beheren. Ze moeten dat voorafgaand opnemen in hun operationeel programma of aanvragen via een wijziging en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

Er geldt de volgende bijkomende voorwaarde: de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties moet aantonen dat die investering zal bijdragen tot een efficiënter beheer van de in de handel gebrachte hoeveelheden. Dat soort investeringen moet helpen voorkomen dat te grote hoeveelheden de markt zouden verstoren.

2.10.3 Interventie j03: Herbeplanting van boomgaarden

Specifieke voorwaarden:

De producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die overgaan tot het herbeplanten van boomgaarden na verplichte rooiing, moeten dat voorafgaand opnemen in hun operationele programma of aanvragen via een wijziging en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

Er gelden volgende bijkomende voorwaarden:

- bij de rooiing moet rekening gehouden worden met eventuele instructies van de bevoegde autoriteit van de lidstaat;

- de kosten voor de bomen bij heraanplantingen van boomgaarden op de getroffen percelen kunnen in aanmerking komen als die om sanitaire of fyto-sanitaire redenen, in opdracht van de bevoegde autoriteit van de lidstaat verplicht gerooid zijn;
- alleen bedrijven getroffen door de verplichte rooiing komen in aanmerking;
- in geval van herbeplanting na rooiing ter aanpassing van klimaatverandering moet men voor de herbeplanting kiezen uit soorten waarvan het bewijs kan worden geleverd dat ze aangepast zijn aan de klimaatverandering. Bovendien moet het gaan om beloftevolle rassen en onderstammen die opgenomen zijn op een lijst beloftevolle rassen, goedgekeurd door de bevoegde entiteit;
- voor de herbeplanting na rooiing om fyto-sanitaire reden, kan men alleen kiezen uit de beloftevolle rassen en onderstammen die opgenomen zijn op een lijst beloftevolle rassen, goedgekeurd door de bevoegde entiteit;
- de berekening van de subsidieerbare kosten wordt door de bevoegde entiteit geval per geval bekendgemaakt;
- heraanplanting moet door de producentenorganisatie per producent aangemeld worden met identificatie van de betrokken percelen, het aantal bomen en de variëteit(en);
- de combinatie met andere investeringskosten kan alleen als dat expliciet aangevraagd en goedgekeurd is door de bevoegde entiteit;
- er moet rekening gehouden worden met de specifieke drempels en voorschriften die voorzien zijn bij investeringen als vermeld in de algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden;
- de begunstigden moeten bij de uitvoering van deze interventies voldoen aan Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad;
- de uitgaven voor herbeplanting van boomgaarden mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale uitgaven in het kader van elk operationeel programma of elke relevante interventie.

2.10.4 Interventie j04: Het uit de markt nemen van producten

Specifieke voorwaarden:

De producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die overgaan tot het uit de markt nemen van producten, moeten dat voorafgaand opnemen in hun operationele programma of een wijziging daarvan laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

Voor elk operationeel programma mogen de uitgaven voor interventies in het kader van de interventietypes, vermeld in artikel 47, tweede lid, f), g) en h), van de strategische planverordening, niet meer dan een derde uitmaken van de totale uitgaven.

Uitgaven voor het uit de markt nemen van producten zijn niet subsidiabel als de producten niet zijn gedenatureerd of als het uit de markt nemen negatieve ecologische of fyto-sanitaire gevolgen heeft gehad.

Er gelden de volgende bijkomende voorwaarden:

- alleen bederfelijke producten die zonder koeling niet duurzaam kunnen worden opgeslagen in het normale handelsstadium van die producten, komen in aanmerking voor het uit de markt nemen;

- de producentenorganisatie moet via elektronische weg uiterlijk op donderdag om 12 uur een weekplanning bezorgen aan de bevoegde entiteit. Die weekplanning bevat de dagen en de uren en de plaats waar de daaropvolgende week de uitdemarctneming zal plaatsvinden;
- de producentenorganisatie moet de verplichtingen naleven die de minister of de bevoegde entiteit oplegt om de controle op en de organisatie van het uit de markt nemen en de controle op de bestemming mogelijk te maken;
- de producentenorganisatie moet op de dag van de controle ter plaatse een aanvoerlijst voorzien waarop alle producten staan vermeld die uit de markt worden genomen op die dag;
- de producten die worden weggewerkt naar andere bestemmingen, mogen niet meer geschikt zijn voor menselijke consumptie. De producentenorganisatie denatureert die producten op een mechanische manier;
- de uitdemarctneming of de bestemming van de betrokken producten mag geen negatieve ecologische of fytosanitaire gevolgen hebben;
- een product dat terugkomt van de klant omdat het niet verkocht is, kan de producentenorganisatie aanbieden voor uitdemarctneming als:
  - het product herkeurd is en die herkeuring plaatsvond op dezelfde dag als die waarop de producten uit de markt zijn genomen;
  - het product voldoet aan de vereiste minimumnormen, zoals bepaald in artikel 29 van verordening (EU) nr. 2022/126;
  - het product marktklaar is;
- alleen de bestemmingen, vastgelegd door de bevoegde entiteit, zijn toegestaan voor uit de markt genomen producten;
  - de ontvangers mogen per kalenderjaar een maximale hoeveelheid groenten en fruit afhalen, zoals vastgelegd door de bevoegde entiteit:
    - voor liefdadigheidsinstellingen is de maximaal af te halen hoeveelheid vastgelegd op 150 kg per persoon per kalenderjaar;
    - voor ziekenhuizen, bejaardentehuizen, strafinstellingen, kinderdagverblijven, psychiatrische inrichtingen en onderwijsinstellingen is de maximaal af te halen hoeveelheid vastgelegd op 30 kg per persoon per kalenderjaar. Voor kindervakantiekampen wordt die hoeveelheid verrekend met het aantal weken kamp waarin het kamp wordt georganiseerd;
    - voor bedrijven die de groenten en fruit afhalen voor diervoeding of biologische afbraakprocessen moet de afgehaalde hoeveelheid per kalenderjaar in verhouding staan tot de reële benuttingscapaciteit van het betrokken bedrijf.
  - de maximale vergoeding voor het sorteren en verpakken voor producten die uit de markt worden genomen met bestemming gratis verstrekking, is vastgelegd in bijlage VII van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening. De minister kan lagere vergoedingen vaststellen;
  - de vergoeding voor sorteren en verpakken is alleen van toepassing op producten in verpakkingen van minder dan 25 kg nettogewicht;
  - de vervoerskosten, vastgelegd door de bevoegde entiteit worden als volgt bepaald:
    - verrekening op basis van effectief gereden kilometers, berekend op basis van de afstand tussen de hoofdzetel van de organisatie en de plaats van afhaling (producentenorganisatie);
    - de enkele afstand kan in rekening gebracht worden;

- als basis voor de vergoeding wordt de kilometervergoeding voor ambtenaren van de Vlaamse overheid die ze ontvangen voor een binnenlandse dienstreis gehanteerd. Die vergoeding is vastgelegd door de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken;
- voor de producten, vermeld in bijlage V van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, mag de som van de vervoerskosten, de in artikel 33 van deze verordening bedoelde sorteer- en verpakkingskosten van voor gratis verstrekking uit de markt genomen producten en het steunbedrag voor uitdemarktnemingen niet hoger zijn dan de gemiddelde marktprijs "af producentenorganisatie" van het betrokken product in de voorgaande drie jaar, in voorkomend geval ook na verwerking;
- voor andere dan de in bijlage V van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening vermelde producten stelt de bevoegde entiteit maximumsteunbedragen, bestaande uit de financiële steun van de Unie, de nationale bijdrage in voorkomend geval en de bijdrage van de producentenorganisatie, unie van producentenorganisaties, transnationale producentenorganisatie, transnationale unie van producentenorganisaties of producentengroepering, vast op een niveau van niet meer dan 40% van de gemiddelde marktprijzen "af producentenorganisatie" over de voorgaande vijf jaar in geval van gratis verstrekking en op een niveau van niet meer dan 30% van de gemiddelde marktprijzen "af producentenorganisatie" over de voorgaande vijf jaar voor andere bestemmingen dan gratis verstrekking.

2.10.5 Interventie j05: Groen oogsten

Specifieke voorwaarden:

Voor elk operationeel programma mogen de uitgaven voor interventies in het kader van de interventietypes, vermeld in artikel 47, tweede lid, f), g) en h), van de strategische planverordening, niet meer dan één derde uitmaken van de totale uitgaven.

De producentenorganisatie kan groen oogsten niet uitvoeren als andere afzetkanalen, zoals uitdemarktneming, niet voldoende benut worden.

De producentenorganisatie die overgaat tot groen oogsten moet de volgende bijkomende voorwaarden volgen:

- de producentenorganisatie moet de bevoegde entiteit vooraf via elektronische weg op de hoogte brengen van het voornemen om over te gaan tot groen oogsten;
- de producentenorganisatie moet de voorwaarden en verplichtingen naleven die de minister of de bevoegde entiteit oplegt met betrekking tot de uitvoering van de actie alsmede om de controle op groen oogsten mogelijk te maken;
- de uitvoering van de interventie mag geen negatieve ecologische of fytosanitaire gevolgen hebben;
- de producentenorganisatie kan groen oogsten alleen uitvoeren als aanvulling op, en als afwijking van, normale teeltmethoden. De interventie heeft betrekking op 100% van de verwachte productie van het betrokken product op het betrokken perceel;
- de interventie vindt plaats in het groeiseizoen voordat het product een stadium bereikt waarin het kan worden afgezet. De interventie vindt niet plaats voor producten waarvan de normale oogst al is begonnen;

- de producentenorganisatie moet een register bijhouden met betrekking tot groen oogsten dat de volgende gegevens bevat:
  - de datum van groen oogsten;
  - de soort van het product;
  - de lijst van deelnemende telers en de identificatie van de betrokken percelen;
  - het totale aantal hectares per product naargelang het geval;
  - het totale bedrag van de vergoedingen uit het actiefonds.
- de producentenorganisatie moet op elk ogenblik aan de bevoegde entiteit de controle van hun groen oogst- en financiële boekhouding, de toegang tot de betrokken percelen in kwestie, de controle van de denaturatie van de groen geoogste producten toestaan.

Berekening vergoeding:

De bevoegde entiteit bepaalt de vergoedingen per hectare voor de groen geoogste producten

De berekening van de vergoeding per hectare gebeurt op basis van deze formule:

Stap 1: opbrengst: kg/m^2

- wordt geoogst in kg/m^2
- wordt geoogst in stuks/ m^2

Stap 2: opbrengst kg/m^2 naar opbrengst in 100 kg/ha

- $\times 100$ (dus maal 10.000 en delen door 100)

Stap 3: vergoeding groen oogsten = 90% van ophoudvergoeding in euro/100 kg cfr. artikel 17, vijfde lid, van verordening (EU) nr. 2022/126.

- vergoeding uitdemarctneming, behalve gratis verstrekking $\times 0,9$

Stap 4: berekening vergoeding per ha

- resultaat stap 2 (opbrengst in 100 kg/ha) $\times$ resultaat stap 3 (vergoeding groen oogsten in euro/100 kg) = vergoeding per ha in euro/ha

Termijnen:

Zoals bepaald in artikel 17, derde lid, van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening bepaalt de bevoegde entiteit de maximumtermijnen tijdens het productieseizoen voor de toepassing van het groen oogsten.

Als algemene regel geldt de plantdatum. Daarnaast wordt de termijn bepaald door de productieperiode van de teelt.

Bijkomend moet rekening gehouden worden met de bepalingen in artikel 17, tweede, vierde en zevende lid, c), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, die vastleggen wanneer groen oogsten al dan niet kan plaatsvinden.

Voor de volgende productcategorieën geldt artikel 17, respectievelijk tweede of vierde lid, van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening:

- **bladgewassen** (kropsla, ijsbergsla, veldsla, andijvie, krulandijvie ...) en **teelten met eenmalige oogst** (struikbonen, wortelen, prei, erwten ...):
  - opbrengst te bepalen over een gedefinieerde periode van crisismaatregel – 2 weken of 4 weken of 6 weken; te verlengen als nodig;

- **champignons, witloof:**
  - champignons: afhankelijk van de vlucht;
  - witloof: lopende oogstperiode 21 dagen;
- **pitfruit:**
  - afhankelijk van de VCBT-plukdata;
  - opbrengsten: rekening te houden met de oogstramingen;
- **steenfruit:**
  - afhankelijk van de vruchtvorming;
  - opbrengsten: rekening te houden met de oogstramingen.

Voor de volgende productcategorieën geldt artikel 17, zevende lid, c), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, waarbij een "aanzienlijk deel" wordt vastgelegd op meer dan 70%. Bijkomend geldt ook artikel 17, achtste lid, e), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, voor de bepaling van de vergoeding voor het groen oogsten:

- **vruchtgroenten 1 teelt/jaar** (tomaat, paprika, aubergine) = van dezelfde plant wordt meerdere keren geoogst:
  - in functie van plantdatum – productie = plantdatum + 11 maanden (= productieperiode berekenen);
- **vruchtgroenten meerdere teelten/jaar** (komkommer, snijbonen, courgette ...) en **tafeldruif** = van dezelfde plant wordt meerdere keren geoogst:
  - het jaar wordt in 3 gedeeld – iedere teelt duurt 3,5 maanden;
  - plantdatum + 3,5 maanden = normale productieperiode;
  - tafeldruif: 100 dagen oogst;
- **bladgewassen meerderde teelten/jaar** (peterselie)
  - verschillende plukken van dezelfde plant: opbrengst = opbrengst berekenen in functie van plant- en zaaidatum + 8 maanden (einde oogst);
- **zacht fruit**
  - we rekenen 8 weken oogst (6 tot 10 weken naargelang seizoen en teelt).

2.10.6 Interventie j06: Niet oogsten

Specifieke voorwaarden:

Voor elk operationeel programma mogen de uitgaven voor interventies in het kader van de interventietypes, vermeld in artikel 47, tweede lid, f), g) en h), van de strategische planverordening, niet meer dan een derde uitmaken van de totale uitgaven.

De producentenorganisatie kan niet oogsten niet uitvoeren als andere afzetkanalen, zoals uit demarktneming, niet voldoende benut worden.

De producentenorganisatie die overgaat tot niet oogsten moet de volgende bijkomende voorwaarden volgen:

- de producentenorganisatie moet de bevoegde entiteit vooraf via elektronische weg op de hoogte brengen van het voornemen om over te gaan tot het niet oogsten;
- de producentenorganisatie moet de voorwaarden en verplichtingen naleven die de minister of de bevoegde entiteit oplegt met betrekking tot de uitvoering van de actie alsmede om de controle op niet oogsten mogelijk te maken;
- de uitvoering van de interventie mag geen negatieve ecologische of fytosanitaire gevolgen hebben;

- er kan geen steun verleend worden als het betrokken areaal tijdens de gewone productiecycli al commerciële productie heeft opgeleverd;
- de producentenorganisatie moet een register bijhouden over niet oogsten dat de volgende gegevens bevat:
  - de datum van niet oogsten;
  - de soort van het product;
  - de lijst van deelnemende telers en de identificatie van de betrokken percelen;
  - het totale aantal hectares per product naargelang het geval;
  - het totale bedrag van de vergoedingen uit het actiefonds.
- de producentenorganisatie moet op elk ogenblik aan de bevoegde entiteit de controle van haar niet oogst- en financiële boekhouding, de toegang tot de betrokken percelen in kwestie, de controle van de denaturatie van de niet geoogste producten toestaan.

Berekening vergoeding:

De bevoegde entiteit bepaalt de vergoedingen per hectare voor de niet-geoogste producten.

De berekening van de vergoeding per hectare gebeurt op basis van deze formule:

Stap 1: opbrengst: kg/m²

- wordt geoogst in kg/m²
- wordt geoogst in stuks/m²

Stap 2: opbrengst kg/m² naar opbrengst in 100 kg/ha

- X 100 (dus maal 10.000 en delen door 100)

Stap 3: vergoeding niet oogsten = 90% van ophoudvergoeding in euro/100 kg cfr. artikel 17, vijfde lid, van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening.

- vergoeding uitdemarctneming, behalve gratis verstrekking x 0,9

Stap 4: berekening vergoeding per ha

- resultaat stap 2 (opbrengst in 100 kg/ha) x resultaat stap 3 (vergoeding niet oogsten in euro/100 kg) = vergoeding per ha in euro/ha

Termijnen:

Zoals bepaald in artikel 17, derde lid, van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, bepaalt de bevoegde entiteit de maximumtermijnen tijdens het productieseizoen voor de toepassing van het niet-oogsten.

Als algemene regel geldt de plantdatum. Daarnaast wordt de termijn bepaald door de productieperiode van de teelt.

Bijkomend moet rekening gehouden worden met de bepalingen in artikel 17, vierde en zevende lid, c), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, die vastleggen wanneer niet oogsten al dan niet kan plaatsvinden.

Voor de volgende productcategorieën geldt artikel 17, vierde lid, van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening:

- **bladgewassen** (kropsla, ijsbergsla, veldsla, andijvie, krulandijvie ...) en **teelten met eenmalige oogst** (struikbonen, wortelen, prei, erwten ...):

- opbrengst te bepalen over een gedefinieerde periode van crisismaatregel – 2 weken of 4 weken of 6 weken; te verlengen indien nodig;
- **champignons, witloof:**
  - champignons: afhankelijk van de vlucht;
  - witloof: lopende oogstperiode 21 dagen;
- **pitfruit:**
  - afhankelijk van de VCBT-plukdata;
  - opbrengsten: rekening te houden met de oogstramingen;
- **steenfruit:**
  - afhankelijk van de vruchtvorming;
  - opbrengsten: rekening te houden met de oogstramingen.

Voor de volgende productcategorieën geldt artikel 17, zevende lid, c), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, waarbij “aanzienlijk deel” wordt vastgelegd op meer dan 70%. Bijkomend geldt ook artikel 17, achtste lid, e), van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening, voor de bepaling van de vergoeding voor het niet-oogsten:

- **vruchtgroenten 1 teelt/jaar** (tomaat, paprika, aubergine) = van dezelfde plant wordt meerdere keren geoogst:
  - in functie van plantdatum – productie = plantdatum + 11 maanden (= productieperiode berekenen);
- **vruchtgroenten meerdere teelten/jaar** (komkommer, snijbonen, courgette, ...) en **tafeldruif** = van dezelfde plant wordt meerdere keren geoogst:
  - het jaar wordt in 3 gedeeld – iedere teelt duurt 3,5 maanden;
  - plantdatum + 3,5 maanden = normale productieperiode;
  - tafeldruif: 100 dagen oogst;
- **bladgewassen meerdere teelten/jaar** (peterselie):
  - verschillende plukken van dezelfde plant: opbrengst = opbrengst berekenen in functie van plant- en zaaidatum + 8 maanden (einde oogst);
- **zacht fruit:**
  - we rekenen 8 weken oogst (6 tot 10 weken naargelang seizoen en teelt).

2.10.7 Interventie j07: Oogst- en productieverzekeringen

Specifieke voorwaarden:

De producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die gebruik willen maken van oogst- en productieverzekeringen moeten dat voorafgaand opnemen in hun operationele programma of een wijziging daarvan en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

De acties in verband met de oogst- en productieverzekeringen dragen bij tot het vrijwaren van het producenteninkomen en het dekken van omzetverliezen die de producentenorganisatie en/of haar leden hebben geleden als gevolg van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden en, in voorkomend geval, ziekten of plagen. Dat soort verzekeringen betreft alleen de oogst, niet de mogelijke schade aan gebouwen en/of installaties.

De volgende kosten zijn niet subsidiabel (niet-limitatieve lijst):

- alle andere verzekeringen dan oogst- en productieverzekeringen;

- de verzekering van risico's zoals risico's ten gevolge van interne factoren (falen van verwarming en/of koeling, klimaatcomputer, irrigatie, kortsluiting ...);
- kredietverzekeringen, recall-verzekeringen, contaminatieverzekeringen, burgerlijke aansprakelijkheid na levering, cybercrime polis, fraudepolis, bestuurdersaansprakelijkheid, verzekering van uitgangsmateriaal ...;
- schade aan gebouwen en/of installaties.

Voor de interventie "oogst- en productieverzekering" moet de producentenorganisatie de volgende bijkomende voorwaarden volgen:

- de verzekering openstellen voor alle producenten voor de teelten waarvoor verzekeringen aangegaan worden;
- een register bijhouden en bezorgen aan de bevoegde entiteit met daarin de producenten, de verzekerde oppervlaktes en teelten en de uitkeringen van de verzekering;
- een objectieve en transparante verdeelsleutel vastleggen voor de verdeling van de tussenkomsten in de oogstverzekering. Die regels moeten op democratische wijze vastgelegd worden;
- de regels vastleggen die bepalen hoe de producent de tussenkomst kan recupereren;
- in de verzekeringsovereenkomsten een bepaling laten opnemen dat de betrokkene(n) alle nodige risicopreventiemaatregelen moet(en) nemen en dat de verzekeraars informatie die als privacygevoelig wordt beschouwd mag doorgeven aan de producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties;
- polissen kunnen zowel collectief als individueel tussen de producent en de verzekeringsmaatschappij afgesloten worden;
- als een polis individueel wordt afgesloten tussen producent en verzekeringsmaatschappij voor risico's die niet subsidieerbaar zijn, moet het aandeel van de aanvaardbare verzekering duidelijk worden bewezen. Als oogstverzekeringen kaderen in een globale polis die alle risico's afdekt die niet subsidieerbaar zijn, moet het aandeel van de aanvaardbare verzekering in de polis en de premie kunnen worden bewezen met een attest van de verzekeringsmaatschappij.

2.10.8 Interventie j08: Begeleiding van andere producentenorganisaties, unie van producentenorganisaties en coaching van individuele producenten

Specifieke voorwaarden:

De producentenorganisaties moeten deze interventie voorafgaand opnemen in hun operationele programma of aanvragen via een wijziging en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

De producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die volgens de bepalingen in artikel 47, tweede lid, j), van de strategische planverordening en artikel 13 van de gedelegeerde verordening van de strategische planverordening overgaan tot coachinginterventies, moeten de algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden toepassen.

Daarnaast gelden bijkomende voorwaarden en/of niet-subsidiabele kosten voor de hierboven genoemde acties:

- noch studie- of haalbaarheidskosten, noch kosten met betrekking tot de gewone bedrijfseconomische boekhouding en gangbare teeltbegeleiding komen in aanmerking;

- er moet worden aangetoond in welke mate de actie de normale opleidingen aanvult en dat het crisispreventie- of crisisbeheerseffect ervan verantwoord is, via een verslag of rapport van wie de opleiding heeft verzorgd. Dat verslag of rapport omvat daarnaast ook ten minste een beschrijving van het onderwerp of de onderwerpen van de opleiding, wat specifiek werd aangeleerd, welk advies is gegeven of wat het resultaat ervan was;
- de aanbieder van coaching is een producentenorganisatie, een unie van producentenorganisaties, een transnationale producentenorganisatie, een transnationale unie van producentenorganisaties of een producentengroepering. De aanbieder van coaching ontvangt de steun voor de coachinginterventie;
- de ontvangers van coaching zijn een producentenorganisatie, een unie van producentenorganisaties, een transnationale producentenorganisatie, een transnationale unie van producentenorganisaties of een producentengroepering, de individuele al dan niet bij een producentenorganisatie, hun unies of een producentengroepering aangesloten producenten;
- coachinginterventies kunnen niet worden uitbesteed.

De volgende kosten zijn subsidiabel bij begeleiding (coaching) van andere producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties of van individuele producenten:

- de kosten om coaching te organiseren en te geven;
- de reis- en verblijfkosten en de dagvergoedingen van de aanbieder van de begeleiding.

Deze interventie is bedoeld om:

- beste praktijken uit te wisselen met betrekking tot interventies op het gebied van crisispreventie en crisisbeheersing die de begunstigde helpen om ervaring met de uitvoering van interventies op het gebied van crisispreventie en crisisbeheer te benutten, of
- te bevorderen dat nieuwe producentenorganisaties worden opgericht, producentenorganisaties fuseren of individuele producenten zich bij een bestaande producentenorganisatie kunnen aansluiten, en producentengroeperingen advies te verlenen over hun weg naar erkenning als producentenorganisatie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1308/2013, of
- netwerkkansen voor aanbieders en ontvangers van coaching te scheppen om met name de afzetkanalen te versterken als middel voor crisispreventie en crisisbeheer.

2.10.9 Interventie j09: Markttoegang derde landen EU

De producentenorganisaties moeten deze interventie voorafgaand opnemen in hun operationele programma of aanvragen via een wijziging en laten goedkeuren door de bevoegde entiteit.

Uitgesloten zijn exportkredieten voor acties en activiteiten die gericht zijn op diversificatie en consolidatie op de groente- en fruitmarkten, zowel met het oog op preventie als in crisissituaties.

Kosten in verband met de onderhandelingen over en de uitvoering en het beheer van fytosanitaire protocollen van derde landen op het grondgebied van de Europese Unie, zijn subsidiabel als ze door de producentenorganisatie of unie van producentenorganisatie worden gedragen in het kader van crisispreventie- en crisisbeheersmaatregelen. De

kosten van de uitgaven van derde landen zijn niet subsidiabel, tenzij ze door de producentenorganisatie of unie van producentenorganisatie zelf in rekening worden gebracht.

2.10.10 Interventie j10: Communicatieacties naar consumenten

In het kader van de acties die uitgevoerd worden onder deze afdeling, moet de producentenorganisatie aantonen dat een product in crisis verkeert. Dat doet ze door een dossier in te dienen bij de bevoegde entiteit dat minstens de volgende elementen bevat: productie-, markt- en prijsgegevens. Ook klimatologische gegevens of importgegevens kunnen opgenomen worden.

Voor deze interventie gelden de volgende bijkomende voorwaarden en/of niet-subsidiabele kosten:

- de actie moet binnen een week gemeld worden aan de bevoegde entiteit. De uitvoering ervan gebeurt op eigen risico tot ze wordt goedgekeurd;
- op grond van deze interventie komen de kosten in aanmerking die verband houden met de organisatie van en deelname aan promotie- en voorlichtingsevenementen. Daartoe behoren ook pr-activiteiten, promotie- en voorlichtingscampagnes, die de vorm kunnen aannemen van deelname aan evenementen, beurzen en tentoonstellingen van nationaal, Europees en internationaal belang;
- kosten in verband met technische adviesdiensten, als ze noodzakelijk zijn voor de organisatie van of deelname aan deze evenementen of voor promotie- en voorlichtingscampagnes, komen in aanmerking;
- uitgesloten zijn exportkredieten voor acties en activiteiten die gericht zijn op diversificatie en consolidatie op de groente- en fruitmarkten, zowel met het oog op preventie als in crisissituaties;
- de producentenorganisaties moeten alle verplichtingen voor rapportering en bewijsvoering naleven en via de verslaggeving aantonen in welke mate de actie de normale acties van afzetbevordering en communicatie aanvult. De producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties toont ook het crisispreventie- of crisisbeheerseffect aan.

Deze interventie is bedoeld om:

- meer bekendheid te geven aan de onderscheidende kwaliteiten van landbouwproducten uit de Unie en aan de hoge normen die voor de methoden voor de productie ervan in de Unie gelden, of
- het concurrentievermogen en de consumptie van groenten en fruit uit de Unie te vergroten en die producten zowel binnen als buiten de Unie meer bekendheid te geven, of
- de bekendheid met de kwaliteitsregelingen van de Unie te vergroten, zowel binnen als buiten de Unie, of
- het marktaandeel van groenten en fruit uit de Unie te vergroten, met bijzondere aandacht voor de markten in derde landen die het grootste groeipotentieel bieden, of
- in voorkomend geval bij te dragen tot het herstel van de normale marktvoorwaarden op de markt van de Unie in het geval van ernstige marktverstoringen, een verlies van vertrouwen bij de consument of andere specifieke problemen, of
- meer bekendheid te geven aan duurzame productie van groenten en fruit, of
- de bekendheid van de consumenten met merknamen en handelsmerken van producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, transnationale

producentenorganisaties of transnationale unies van producentenorganisaties in de sector groenten en fruit te vergroten.

Deze maatregelen kunnen, als dat noodzakelijk is, buiten de Europese Unie worden uitbesteed.

2.11 Doelstelling k) verbetering van de arbeidsvoorwaarden en handhaving van de werkgeversverplichtingen en van de vereisten voor gezondheid en veiligheid op het werk overeenkomstig de Richtlijnen 89/391/EEG, 2009/104/EG en (EU) 2019/1152

2.11.1 Interventie k01: Investerings op het vlak van arbeidsvoorwaarden, werkgeversverplichtingen en gezondheid en veiligheid op het werk

Geen specifieke voorwaarden

2.11.2 Interventie k02: Andere acties op het vlak van arbeidsvoorwaarden, werkgeversverplichtingen en gezondheid en veiligheid op het werk

Geen specifieke voorwaarden

2.11.3 Interventie k03: Individuele begeleiding en groepsbegeleiding op gebied van arbeidsvoorwaarden, werkgeversverplichtingen en gezondheid en veiligheid op het werk

Geen specifieke voorwaarden

3. Bijkomende gedefinieerde gebieden voor interventietype 1. a). van artikel 47 van verordening (EU) Nr. 2115/2021

xiv) productieplanning en -organisatie

xv) concentratie van producten in het kader van afzetverbetering, afzet en verbetering van de landbouwers in de waardeketen

xvi) biologische en geïntegreerde productie

xvii) teelttechnieken en opvolging teelten

xviii) het verbeteren van het vervoer en de opslag van producten

xix) digitalisering

xx) andere gebieden, waaronder voedselverspilling

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van
betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS